

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
Telefon: 155-62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 43. szám.

Október hó 20.

55.000 védett birtokos adósságát végrelegesen rendezte a kormány Az új rendelet kiterjeszti az eddigi kedvezményeket, csökkenti a kamatot, módot nyújt a védettség tör- lésének felfüggesztésére és a megszüntetett védett- ség visszaállítására

A Budapesti Közlöny (hivatalos lap) október 12-iki száma közli a kormány 10.000/1935. M. E. sz. rendeletét a gazdátartozások rendezése tárgyában. Az új rendezés alapelvei a következők:

1. A védett birtok kataszteri tisztá jövedelmének negyvenszeres szorzatán tuleső tartozások általában könyvjóváírással nyernek kielégítést.
2. A tíz holdnál nem nagyobb védett birtok kataszteri tisztá jövedelmének negyvenszeres szorzatán belül eső rövidlejáratu tartozások hosszúlejáratu tartozásokká alakulnak át.

3. A husz holdig terjedő birtokokra kiterjesztetnek azok a kedvezmények, amelyeket az állam készpénztörlesztéssel és könyvjóváírással eddig csak a tíz holdon aluli védett birtokoknak nyújtott.

4. A védett birtokká nyilvánítás hatálya általánosságban két évvel meghosszabbodik, de a védettséggel járó szolgáltatások mértéke, valamint a nem védett gazdák régi tartozásainak kamatterhe csökken.

5. Az elmulasztott szolgáltatások pótlása ellenében a már törölt védettség visszaállítható.

6. A védettség törlése a gazdaadó-sok érdekében az eddiginél nagyobb korlátozások alá esik; elemi károk vagy egyéb súlyos károsodás okából a védettség törlése felfüggeszthető.

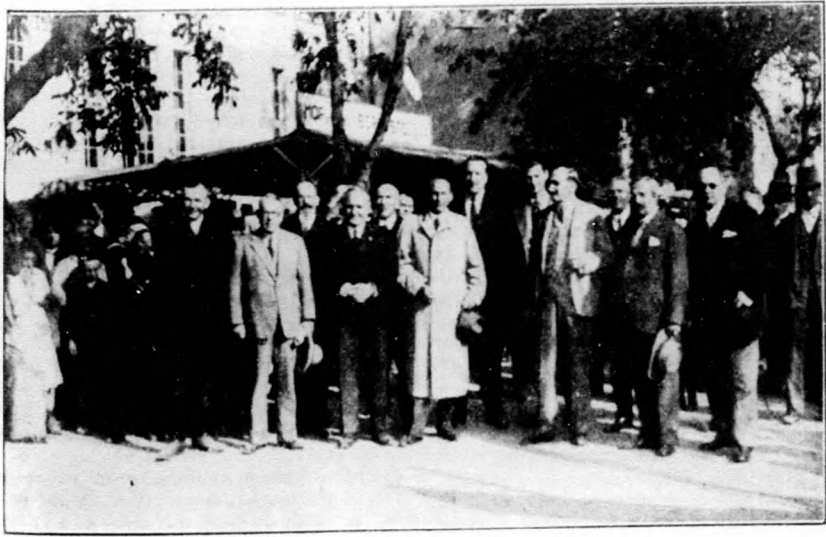
7. A fizetések és kedvezmények mértékére irányadó terhelési határok méltányos kiigazításának van helye.

8. A gazdaadós kezeseinek és adótársainak felelőssége a méltányosság szerint nyer szabályozást.

A kataszteri tisztá jövedelem negyven- szeresen tuleső tar- tozások kielégítése

Egyik leglényegesebb alapvető rendelkezés, hogy az 1000 kat. holdnál kisebb védett birtoknak a negyvenszeresen tuleső tartozásai könnyedésségvállalás útján lesznek kiegyenlítve. Az ilyen tartozásokat ugyanis a kincstár egyenlíti ki akként, hogy kamat és törlesztés fejében negyven éven át évi 3%-ot fizet az érdekelt hitelezőknek, akiknek követelése a védett gazdaadóssal szemben teljesen megszűnik.

A kincstár az alábbi kulcsok szerinti egyenlíti ki a hitelezők követelését: a negyvenszeres és hatvanszoros szorzat közé eső követelések 100%-át, a hatvanszoros és nyolcvanszoros szorzat közé eső követelések 40%-át, a nyolcvanszoros és százszoros szorzat közé eső követelések 20%-át, a százszoros és kétszázszoros szorzat közé eső követeléseknek pedig 10%-át adja az érdekelt hitelezőknek követeléseik teljes kiegyenlítése gyanánt. A husz holdig terjedő védett birtoknál a hatvanszoros és nyolcvanszoros szorzatok közé eső követelések kielégítése fejében összegük 60%-át, a nyolcvanszoros és százszoros szorzat közé eső követelések fejében összegük 40%-át, a

Kép a móri bornapról

Balról jobbra: Pisch Ferenc törvénybíró; Szekeres László dr., a Faluszövetség főtitkára; Schleicher Imre dr., a bornap rendezőbizottságának elnöke; Czermann Antal dr., a móri kerület országgyűlési képviselője; Zombory Bertalan dr. miniszteri olytáltanános, Széchenyi Viktor gróf főispán, Havranek József dr. alispán, Venczel József főszolgabíró.

százszoros és kétszázszoros szorzat közé eső követelések fejében pedig összegük 20%-át adja a kincstár könyvadósságként. A köztartozásokat, valamint a zálogleveles kölcsönöket könyvadósságvállalással nem lehet kielégíteni és nem kell elfogadni az ilyen kielégítést oly követelések fejében, melyek a védelemmel járó korlátozások alól ki vannak véve, vagy amelyek kizárólagokkal, vagy más külön kielégítési joggal vannak biztosítva.

Megtagadhatja a hitelező a könyvadósságvállalás elfogadását, ha a követelés ingatlanvételátrálékából ered, illetve, ha a követelés családi, vagy örököségi jogviszonyon alapul. Ha ilyen követelés alapján a hitelező megtagadja a könyvadósságvállalás elfogadását, a bíróság állapítja meg a tartozás törlesztési módjait, megfelelően leszállíthatja a tartozás összegét, sőt elrendelheti azt is, hogy az adós az ingatlan egy részének átengedése útján is rendezhesse a tartozást.

Gömbös Gyula miniszterelnök beszédet mond Debrecenben

Balján Kozma Miklós belügyminiszter, Jobbján báró Vay László főispán és Lázár Andor igazságügyminiszter foglalnak helyet.

A könyvadósságvállalással megszünt követelések helyett a kincstár javára a követelések ranghelyén telekadósságot fognak bejegyezni olyan összeggel, mint amennyit az állam által vállalt könyvadósságnak az összege. A telekadósságra, annak bejegyzésétől számított három éven át azonban a gazdaadós sem kamatot, sem tőketörlesztést nem fizet. Azt, hogy e három év után kamat és törlesztés fejében a gazdaadósnak mit és mennyit kell majd fizetnie, a mezőgazdasági mindenkori jövedelmezőségi viszonyaihoz mérten fogják időről-időre rendeltetett szabályozni. Ennek a mértéke azonban nem lehet majd nagyobb annál, mint amennyit az állam fog ténylegesen fizetni a vállalt könyvadósság fejében az érdekelt hitelezőknek. A tartozások könyvadósságként való átvállalásával az 1000 holdnál aluli védett birtokoknak a negyvenszeres szorzatot meghaladó tartozásai rendezést nyernek. Az

1000 holdon felüli olyan védett birtokok rendezésének ügye, amelyeknek katasztrális tiszta jövedelme a 7000 koronát meghaladja, külön e célból szervezett bizottság elé utaltatik s ennek a bizottságnak a feladata lesz a birtokok tulajdonosainak teherbíróképességét egyenként megvizsgálni s ezen az alapon a megfelelő rendezésre nére javaslatot tenni.

Ötvenötezer birtok védeltsége megszűnik

Külön kedvezményt biztosít a rendelet a 10 katasztrális holdnál nem nagyobb területű, vagy bár 10 holdnál nagyobb, de 100 koronát meg nem haladó katasztrális tiszta jövedelmű védett birtokok tekintetében. Ez a külön kedvezmény abban áll, hogy a gazdaadósnak a negyvenszeres szorzaton belül eső rövidléjárati jelzalogos tartozásai ötven éven át évi 4,5% annuitás fizetéssel törlesztendő, hosszulejárati tartozásá alakulnak át (konverzió). Ezzel az ilyen kisbirtokok tartozásai teljes rendezést nyernek és a kerekén 78.000 védett birtok közül csaknem 55.000 birtok védeltsége törölhető lesz. A 10 holdnál nem nagyobb védett birtokok adósságrendezése a már korábban nyújtott kedvezmények figyelembevételével tehát végleges.

Hosszulejárati tartozású nem alakulnak át a köztartozások, a zálogleveles kölcsönök, valamint azok a tartozások, amelyek a védelemmel járó korlátozások alól ki vannak véve. Ha a gazdaadós lemond a konverzió kedvezményéről, birtokának védeltsége megszűnik. Addig, amíg a konverzióval kapcsolatos első törlesztési részlet esedékessé nem válik, az adósoknak a védelemmel járó szolgáltatásokat kell teljesíteni.

Az eddig csak a 10 holdon aluli védett birtokoknak járó azt a kedvezményt, hogy a kincstár a harmincszoros felülési hitelintézeti jelzalogos követelések felét készpénzben kifizeti, a negyvenszeresen felüli ilyen követeléseket pedig könyvjóváírással átvállalja, az új rendelet kiterjeszti a 20 katasztrális holdnál nagyobb védett birtokokra. Ezeknél a birtokoknál tehát először ezt a most említett rendezést kell végrehajtani s ennek megtörténte után kell az új rendeletnek fentebb ismertetett könyvjóváírási rendelkezéseit alkalmazni.

Ujabb kamatcsökkentés

A gazdaadós, akinek védett birtoka van, az 1935. évi augusztus hó 31-ig az eddigi jogszabályokban megállapított szolgáltatásokat köteles teljesíteni; 1935. évi szeptember hó 1-től kezdve ellenben kamat fejében az eddigi 4% helyett 3½%-ot köteles fizetni, tőketörlesztés fejében pedig az eddigi 1% helyett csak ½%-ot, a katasztrális tiszta jövedelem negyvenszerese után. Azokban az esetekben, amelyekben az eddigi jogszabályok szerint a negyvenszeres határon túl is kellett a katasztrális tiszta jövedelem minden koronája után 10 fillérek fizetni, ezen 10 fillérek fizetése 1935. évi szeptember 30-ával megszűnik.

A rendelet szerint a nemvédett gazdaadósok az eddigi 5½%-os kamat helyett 3% kamatot kötelesek fizetni. Ha az adós az 1935. évi augusztus hó 31. napja utáni időre az új rendelet hatálybalépése előtt a fentiekben említett évi

3½, illetve 5%-nál nagyobb kamatot fizetett, ugy a túlfizetést az adós javára a legközelebbi időre járó kamattartozásba kell beszámítani.

Ha a védett ingatlanokra bejegyzett jelzalogos követelések összege az ingatlanok katasztrális tiszta jövedelmének kétszázszorosát meghaladja, sem könyvjóváírással való teherrendezésnek, sem a rövidléjárati követelések hosszulejárati tartozásokká való átalakításának helye nincsen. Az ilyen ingatlanok „védett birtok” minősége 1936. évi október hó 31-ig napjájig tart. De az ilyen birtok tekintetében is a védelemmel további egy évre meg lehet hosszabbítani, vagy a könyvjóváírással és a hosszulejárati átalakításra vonatkozó kedvezményeket ki lehet reá terjeszteni, ha a tulajdonos kimutatja, hogy az ő és hozzátartozói-éknak egyedül megélhetési alapja a védett birtok jövedelme, vagy ha az ezen felüli jövedelem kizárólag napszámber, vagy a mezőgazdasággal foglalkozó szokásos egyéb mellékereset. Sőt, kivételesen akkor is engedélyezni lehet ezeket a kedvezményeket, ha az imént felsorolt előfeltételek teljes mértékben nem is állanak fenn, de az adósnak a nem mezőgazdasági forrásból eredő jövedelme elenyészően csekély.

A teherhatárok helyesbítése

A 20-tól 1000 holdig terjedő birtoknál a rendelet lehetővé teszi a teherhatárok helyesbítését. Ha ugyanis a katasztrális tiszta jövedelem negyvenszeres szorzata — az ingatlan értékét és rendes gazdálkodás mellett elérhető jövedelmezőséget tekintve — a védelemmel kapcsolatos szolgáltatások és az állami könyvjóváírással való teherrendezés szempontjából nem megfelelő, a negyvenszeres határ helyébe megfelelő alacsonyabb vagy magasabb határt lehet megállapítani. Az adós az ilyen helyesbítést akkor kérheti, ha a védett birtok katasztrális tiszta jövedelmének holdankénti átlaga tizenkétszeres koronát, jelzalogos terhe pedig a katasztrális tiszta jövedelem harmadszorosát meghaladja.

A terhelési határ helyesbítésének csak akkor van helye, ha ez a helyesbítés a katasztrális tiszta jövedelem legalább 20%-ának megfelelő felemelést, illetőleg 15%-ának megfelelő leszállítást eredményez. A helyesbítési kérelem tárgyában a helybizottság a gazdasági felügyelőnek és a pénzügyigazgatóság kiküldöttének részvételével határoz; határozata ellen a kir. ítéletátlábihoz van panasznak helye.

Mikor függeszthető fel a védelem törlése?

A rendelet a védelem telekkönyvi feljegyzésének törlesztésre vonatkozó szabályok sorában az a lényeges újítást hozza, hogy a költségek megállapítására nére a hitelező követelésének nem egész összegét, hanem az adós által elmulasztott szolgáltatás összegét kell alapul venni, az adósok rosszhiszemien okozott költség megtérítésére pedig a bíróság a hitelezőt kötelezi.

Szintén új rendelkezés az, hogy a védelem törlése nemcsak aszálykár esetében, hanem akkor is felfüggeszthető, ha az adós alkalmas okirattal igazolja, hogy más természeti csapás vagy a

Megjelent

az

Ungvácsy
László
R.-T.
Ceglédkedvezési
díjgyűjtés
1935/36

Díjmentesen küldi:

Budapest, IV., Veres Pálné-u. 8. Telefon: 883-31

gazdaságában önhibáján kívül szenvedett egyéb rendkívüli súlyos károsodás miatt jutott abba a helyzetbe, hogy kötelezettségének egyelőre nem tud eleget tenni. A felfüggesztés idejét a bíróság a körülményeknek megfelelő időtartamban állapítja meg, amely rendszerint nem terjedhet túl a folyó gazdasági év végén. Ha azonban a károsodás olyan terményt vagy terméket érő természeti csapás következtében állott elő, amely rendszerint a termelést követő gazdasági évben kerül felhasználásra, a felfüggesztés a termelést követő gazdasági év végéig terjedhet. Ha pedig az adós mezőgazdasági jövedelmének túlnyomó része szőlőgazdaságból ered, a szőlőgazdaságot ért elemi csapást követő év december hó 15. napjáig lehet a törlést felfüggeszteni. Amennyiben az adós a bíróság előtt igazolja, hogy a védettség megszüntetését kérő hitelező irányában pótolta az elmulasztott szolgáltatásokat, a bíróság a védettség törlesztését mellőzi.

Gondoskodás történik arról is, hogy azok a gazdaadósok, akiknek érdekében a védettség törlesztésének felfüggesztése ez időszerint is hatályban van, az elmulasztott szolgáltatásokat a bíróság által megállapított méltányos idő alatt, általában 1936 október 31. napjáig pótolhassák. Kivétlesen méltányos esetben a bíróság egészen 1937 október hó 31-ig terjedhető részletfizetési kedvezményt is engedélyezhet.

Visszaállítható a megszüntetett védettség

A rendelet a megszüntetett védettség visszaállítását is lehetővé teszi. Ugyanis megengedi, hogy az a gazdaadós, akivel szemben a szolgáltatások elmulasztása okából a rendelet hatálybalépése előtt a védettséget megszüntették, a folyó év végéig kérelmet terjeszthessen elő a védettség visszaállítására iránt. Ily kérelemnek nincs helye, ha a volt védett birtok 1000 kataszteri holdnál nagyobb. Nincs helye a védettség visszaállításának akkor sem, ha a gazdaadós jelzálogos tartozásai a kétszázszoros szorzatot meghaladják. A kérelem előterjesztésével egyidejűen igazolni kell, hogy az adós a védettséggel járó szolgáltatásokat pó-

lóg teljesítette. Ha a gazdaadós által elmulasztott szolgáltatások a védettségi szolgáltatások egyévi összegét meghaladják, a védettség visszaállításához elegendő, ha a gazdaadós egyévi szolgáltatás pótlását mutatja ki. Ily esetben az egyévi összeget meghaladó hátralékos szolgáltatások teljesítésére a bíróság kilenc hónapig terjedő halasztást is adhat és megállapíthatja, hogy az adós az elmulasztott szolgáltatásokat ez alatt az idő alatt minő részletekben köteles pótolni.

A rendelet figyelembe veszi azokat a panaszokat is, amelyek az eddigi szabályozással szemben a gazdaadósok kezei és adóstársai részéről felmerültek. Erre vonatkozólag elsősorban azt állapítja meg, hogy ha a gazdasági értelemben vett fődös gazda és az ő meghatározott mértékű kamatfizetéseit teljesítette, egy a folyó kamatkövetelésnek a meghatározott kamatokat meghaladó része a kezesekkel és adóstársakkal szemben is megszűnik. A rendelet szerint fődösnek azt tekinteni, aki a hitelt gazdasági értelemben igénybe vette. A főkekövetelés tekintetében pedig akként intézkedik a rendelet, hogy bár a hitelező a gazdaadós kezestől vagy adóstársától kielégítést kereshet ezután is, mégis, ha a gazdaadós a gazdasági értelemben vett fődös, egy a bíróság a kezes, vagy az adóstárs részére a hitelező hozzájárulása nélkül is megengedheti a kötelezettség részletekben való teljesítését, még pedig esetleg olyan részletekben és olyan hosszú időtartam alatt is, mint aminőket maga a gazdaadós élvez. Ha azonban a kezes, vagy adóstárs maga is gazdaadós és ingatlanra 50 kataszteri holdat meg nem halad, a főkekövetelés behajtásának korlátozása, illetve a követelésnek a konverzióval és könyvadóssággal való rendezésének előnyei reá is kiterjednek.

A kapurtaiai maharadzsa és fia
Budapesten

A mesébe illően gazdag indiai fejedelem több napot töltött a fővárosban.

Házass belfelekre is kiterjednek a kedvezmények

Mindazok a kedvezmények, amelyeket a rendelet a tiz holdon aluli birtokok részére biztosít, vonatkoznak azokra a védett gazdaadósokra is, akiknek csupán házass belfelekre van. A teherrendezés a rendelet szerint teljesen illetékmentes.

Gondoskodás történt a rendeletben a negyvenszeresen alól lévő terhek konverziója folytán átalakuló követelések mobilizálásának kötvényesítés útján lehetővé tételéről, a kamathozzájárulásról és a gazdaltartozások rendezésének megkönnyítése végett a 14.000—1933. M. E. sz. rendelet alapján létesített alapok fenntartásáról. A rendelet egyes vonatkozásokban megkönnyíti az állam elővásárlási jogának gyakorlását is.

BELPOLITIKA

Az elmúlt hét belpolitikai élete a gazdaadósságok új rendezésének jegyében folyt le. Október hó 8-án a Nemzeti Egység Pártja vezetését, október hó 9-én a párt illetékes bizottságát tájékoztatta Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter a rendelet intézkedéseiről. A 33-as országos bizottság október hó 11-én tartott ülést, amelyen a pénzügyminiszter hatalmas expozé keretében ismertette a rendeletet. A vita szónokai kivétel nélkül elismeréssel adóztak a rendelet intézkedéseinek, hangsúlyozták azonban, hogy a nem védett birtokokosok bizonytalan sorsán is segíteni kell.

Mayer János ny. miniszter azt hangoztatta, hogy nemcsak a gazdák megsegítéséről van szó, hanem a hitelintézetek szanalásáról is, ami azért nagyon fontos, hogy ismét megindulhasson a rendes hitelélet. Felmerül az a kérdés, hogy az 1920-as évek inflációja után, amikor a mezőgazdaság teljesen tehermentesített, mi okozta ilyen rövid idő alatt a mezőgazdaságnak nagymérvű eladósodását. Ezt annak az elhibázott hitelpolitikának kell tulajdonítani, amit 1926-tól követtek a pénzügyintézetek, amikor ügynökeik útján jóformán rátukmálták a gazdákra a hiteleket. Ennek következménye a nagy eladósodás, a kérdés rendezésénél tehát a hitelintézeteknek is áldozatot kell viselniök. Igazi javulást azonban csak az értékesítési viszonyok megjavulásától várhatunk.

Az általános vita befejeztével Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter részletesen válaszolt a vita során felmerült minden észrevételre. A bizottság tagjai a pénzügyminiszter felvilágosításai után a rendeletet elfogadták.

A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére az országgyűlés felsőházáról szóló 1926. évi XXII. törvénycikk 23. paragrafusára alapján

kániai Kánya Kálmán magyar királyi külügyminisztert a felsőház tagjává életfogytiglan kinevezte.

A képviselőház nyári szünete véget ért és október hó 14-én megindult a Ház munkája. Ezen az ülésen az elnöki bejelentések után Fabinyi Tiharmér pénzügyminiszter betértesztette a gazdaadósságok rendezéséről és a fémjelzésről szóló törvényjavaslatot. Kozma Miklós belügyminiszter az orvosi rendtartásról, Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter pedig a bor előállításáról, kezeléséről és for-

galmának szabályozásáról szóló törvényjavaslatokat. — A képviselőház október hó 15-iki ülésén megkezdték az itélőbirák és az ügyészség tagjainak fegyelmi felelősségéről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A Nemzeti Egység Pártja október hó 14-én értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a párt tagjai a Kormányzóné téli segélyakciójához személyenként tíz pengővel járulnak hozzá. A párt Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter ismertetése után elfogadta a bor-törvényt.

Három miniszterelnöki beszéd

Gömbös Gyula miniszterelnök az elmúlt hét folyamán több beszédet tartott, amelyekben beszámolt kormányzatának három esztendejéről és élesen körvonalozta a jövő munkaprogramját is. Lapunk szűk terjedelme — legnagyobb sajnálatunkra — nem nyújthat módot arra, hogy ezeket a fontos megnyilatkozásokat a maguk egészében közölhessük. Csak arra szoritkozhatunk, hogy a kormányelnök beszédeiből azokat a részeket ragadjuk ki, amelyek teljesen újat, vagy olyat mondanak, amik lapunk olvasóit a legközelebről érdeklik. A beszédeknek most annyira időszerű külpolitikai vonatkozásaira természetesen bővebben kitérünk, mert azok nemzetünk és hazánk kicsinysége mellett is az egész világ közvéleményét foglalkoztatták s már előljáróban megállapíthatjuk, hogy Gömbös Gyula kormányának olyan reális és az egész magyar nemzet érületével találkozó külpolitikát folytat, amely a magyar gazdasági élet megalapozása, egyben pedig a magyar faj elvi és világnézeti kifejezése is.

A beszédek közül legfontosabb volt az október hó 10-iki, amelyet a Nemzeti Egység Pártja Országos Tanácsának a fővárosban tartott megalakulása alkalmával mondott a miniszterelnök. Ekkor tartotta első országos tanácsát a kormány pártjának ez a hatalmas vezetősége, amely nemcsak a párt törvényhozó tagjait, de a szervezetek elnökeit és fontosabb tisztviselőit is magában foglalja s az ország 3412 községéből 3242-t képvisel, amint Ivády Béla országos elnök megnyitó beszédében megállapította. A szervezkedés letagadhatatlan eredményeit feltáró elnök üdvözölte a Kormányzó Urat, a kormányt, s ki-domborította Sztranyavszky Sándor volt pártelnök és Marton Béla országos főtitkár érdemeit.

Ezután Gömbös Gyula miniszterelnök hosszabb beszédben vázolta a kormány eddigi munkásságát és jövő célkitűzéseit.

A miniszterelnök a modern politi-

kai életben óriási fontosságúnak tartja a megszervezett pártot. Honalapító munkára való törekvés az, hogy a magyar társadalom azonos világszemlélet és azonos politikai elgondolás alapján meg legyen szervezve. Nem követhetjük a mai ellenzékét a kicsinyes személyeskedésekben és gáncoskodásokban, mert akkor nagy és alkotó gondolatok küszöbölődnek ki a magyar közéletből. Harmonikus, együttes munkával az új magyar világot, az önzetlen és névtelen magyarok világát hirdetjük. A diktatura metódusát elvetjük magunktól.

A külpolitikáról a következőket jelentette ki a miniszterelnök:

— Külpolitikánkban a béke politikáját kívánjuk folytatni. A béke ügyének őszinte szolgálatot tettünk Genfben akkor, amikor az Olaszország ellen tervezett szankciók ellen foglaltunk állást, mert mi a szankciók alkalmazásában nem a béke szolgálatát, hanem háborús konfliktusok előkészítésének lehetőségét látjuk. A hűség jegyében szavaztunk Olaszország mellett. Magyarországnak gazdasági érdekei sem engedték meg, hogy mi a szankciók mellett szavazunk. Ápolni fogjuk a barátságot a nagy és erős német birodalommal. Magyarország olasz és német politikát folytat, a lengyel és osztrák barátsággal kapcsolatban.

Végül beszélt a miniszterelnök a gazdaadósságok nagyvonalu rendezéséről is.

A miniszterelnök beszédét élénk tetszés és hatalmas tapsvihár követte, majd hatszázteritikes közbéd zárta be az Országos Tanács impozáns értekezletét. Az ebéden Gömbös Gyula miniszterelnök válaszolt az üdvözlésekre s rövid felszólalásában a Nemzeti Egységre üritette poharát.

A miniszterelnök Debrecenben

A Nemzeti Egység Pártja debreceni szervezete vasárnap, október hó 13-án választói nagygyűlést tartott,

amelyen Gömbös Gyula miniszterelnök és Lázár Andor igazságügy-miniszter, a lista vezetője, is felszólt.

A miniszterelnök Debrecenben minden eddigi beszédénél élesebben hangsúlyozta a régi politikai módszerek tarthatatlanságát és erősen bírálta azok eljárását, akik szeretnek vihart támasztani, de a tomboló vihart a partról igyekeznek nézni.

Beszéde további során azokról az intézkedésekről szólott, amelyeket az Alföld érdekében tart szükségesnek. Az inségmunkát az Alföld csatornázásának és vizellátásának megoldására óhajta irányítani. Kötelelőségnek tartja a Szolnoktól Debrecenig terjedő síkság erőteljesebb erősítését. Sürgősen és feltétlenül megoldandónak tartja a közlekedési és tarifapolitika megfelelő átreformálását, hogy ezt a vidéket közelebb hozzuk az ország fővárosához.

A miniszterelnök beszéde hatalmas tetszést keltett s bizonyára nagy táborral fogja növelni a kormány listájára szavazók számát.

Egymillió német gazda arató-ünnepe

A német birodalom gazdái három év óta minden év október havának első vasárnapján közös arató ünnepen gyűlnek össze a Hannover melletti Bückeberg hegyen. Az idei arató ünnepen hivatalos megállapítások szerint egymillió földmives vett részt. Az ünnepségen Hitler Adolf birodalmi elnök vezetésével jelen volt a német kormány teljes számban. Darré Walter birodalmi földművelésügyi miniszter megnyitó beszédében ismertette azokat az eredményeket, melyeket az egységes német gazdátábor az elmúlt esztendőben a termelés és az értékesítés terén elért. Az ünnepség kiemelkedő részét képezte a hadsereg által bemutatott hadijáték. Bemutatásra kerültek a legújabb harci eszközök. A birodalmi elnök büszkeséggel jelenthette ki, hogy Németország ma már ismét olyan erős, hogy a német birodalom területét úgy belfő, mint külső ellenségtől meg fogja védeni és a békés fejlődést biztosítani tudja.

Az ünnepség résztvevőit 400 különvonat szállította a birodalom minden részéből, ami eléggé bizonyítja, hogy a német gazdátáborban milyen elevenen él az összetartozandóság érzése. Az ünnepségen a birodalmi földművelésügyi miniszter meghívása révén megjelent Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója is, aki a Németországban tartózkodó magyar gazdaifjak hazakisérése végett utazott Németországba.

A Kormányzóné felhívása a magyar társadalomhoz

Vitéz nagybányai Horthy Miklós-né kormányzóné az alábbi felhívással fordult a magyar társadalomhoz:

A közelgő télviz beköszöntése előtt ismét kérő szóval fordulok a magyar társadalomhoz. Segítenünk kell szükségét szenvedő testvéreinken, amennyire csak módunk és tehetségünk engedi. Az elmúlt esztendőök során — s ezt meleg hálával és büszkeséggel állapítom meg — egyre szélesebb keretekben bontakozik ki az emberszeretnek, irgalmaságnak és áldozatkészségnek ez a nagy, nemes csatája a nyomor, az inség és kétségbeesés ellen. A magyar társadalom valóban megérezte, hogy segítőmunkájával nemcsak pillanatnyi gyámolítást nyújt az inségeseknek, hanem történelmi kötelességet is teljesít. Olyan kevesen vagyunk mi magyarok, hogy egyetlen magyar élet vergődését vagy pusztulását sem nézhetjük tétlenül.

Tudom, hogy a magyar társadalom nemes szíve, amely már több mint tíz esztendő óta évről-évre oly megható hűséggel ajánlotta fel és hozta el áldozatkészségét segélyakcióm során, most is meghallja hívó szótát, kérő üzenetemet. Milyen boldogság, milyen emberfeletti győzelem volna, ha az idej telen egyetlen magyar száj sem maradna betevő falat nélkül, egyetlen tüzhely sem melegség nélkül és egyetlen tenyérnyi ru-

hátlanság sem betakarás nélkül. Tudom, ez elérhetetlen álmom, de a szeretet sokszor csodát is tud tenni. Ha mindenki csak annyit adna, amennyit tud: akkor bizonyosan megtörténnék a szeretetnek ez a csodája.

Segélyakcióm során — miként a múltban is — pénzadományokat, továbbá ruha-, lábbeli-, tüzelő- és élelmiszer adományokat gyűjtünk.

A pénzadományok beküldhetők:

1. Csekkklapon: a 19. számú postatakarékpénztári csekkszám-lára. Csekkklap bármely postahivatalban vagy dohánytözsdeben vásárolható.

2. Postautalványon: Főméltósági Horthy Miklós-né segélyakciója, Budapest, Királyi Vár címre.

3. Nyugta ellenében: 9 órától 2 óráig, személyesen történő befizetéssel, a királyi palotában (Szárnysegédi Hivatal).

A természetben való adományok kisebb tételekben a királyi várpalotába, vaggontételek az előzetes írásbeli vagy telefonértesítésre megadandó címre küldendők.

A segélyezették száma

I. A székesfővárosban:

1. Kézpénzben:	341.966.04 P.
Ebből közvetlenül kiosztva egyéni kézpénzsegélyekre	235.292.50
Anyagbeszerzés és anyagfeldolgozásra	44.423.54
Gyermekotthonok fenntartására	32.050.—
Zárt intézeteknek	30.200.—
	341.966.04

2. Természetben:

a) Tüzelő: 29.381 q fa és szén.

- b) Ruha- és textiláru: 18.588 drb. különféle ruhanemű, 14.839.90 m. különféle textiláru, 2584 pár uj és használt cipő.
- c) Élelmiszer: 904.049 kg. különféle élelmiszer, 3500 adag ebéd.
- d) Vegyes használati cikkek: 19.521 darab szappan, paszta, cipőfűző, gyermekjáték, stb.

II. Vidéken:

1. Kézpénzben: 119.935.27 pengő.
2. Természetben:
- a) Tüzelőanyag: 11.087 q szén és fa, 340 szekér rőzse.
- b) Ruházati cikk: 8143 darab ruhanemű, 1143 m. textiláru, 2557 pár lábbeli.
- c) Élelmiszer: 538.349.71 kg. élelmiszer, 10.612 liter tej, 21.129 adag ebéd, 1797 darab tojás, 44 darab különféle állat.
- d) Vegyes használati cikk: 1025 darab.

Az 1934—35. évi gyűjtés eredménye:

I. A székesfővárosban:

1. Kézpénzsegélyben: 10.951 esetben
2. Természetben:
- a) Tüzelősegélyben (és több jótékony intézet) 15.285 esetben
- b) Ruhasegélyben 3.132 esetben
- c) Élelmiszer segélyben 153.660 esetben

A székesfővárosban

összesen 188.037 esetben juttattam segélyt a rászorultaknak.

Ezenkívül segélyben részesült 70 jótékony intézet és 34 gyermekotthon, mely utóbbiakban 3080 gyermek részesült napközi gondozásban.

II. Vidéken:

A segélyben részesítettek száma: 47.593 család és 3109 egyén.

Takarmánymegtakarítás

Tökéletes egyedi etetés

Takarmány jobb

kihasználása

Nagyobb tejhozam

Teljes tisztaság és

nyugalom

EGYEDÁRUSÍTÓ ÉS TANÁCSADÓ
STANGA JÓZSEF GÉPÜZLETE
BUDAPEST, IX. RÁDAY-U.26.sz.

Az olasz-abesszin viszály fejleményei

Magyarország nem csatlakozott az Olaszország ellen hozott határozatokhoz

Bono tábornok,

az olasz haderők főparancsnoka Abessziniában és egyszersmind Eritrea kormányzója.

Az olasz hadműveletek Abessziniában tervszerűen folynak tovább. Már a hadműveletek első napjai megmutatták, hogy az olasz hadsereg technikai és hadászati fölényével szemben a népus primitív hadserege képtelen lesz megállani. Az olasz hadsereg előrenyomul és De Bono tábornok bevonulása Aduába október hó 13-án tette fel a koronát a háború első részletének olasz győzelmeire.

Az abesszin hadseregben ezzel szemben lassu bomlási folyamat kezdődött meg, mert elsősorban Guksa herceg pártolt át tizezer emberével az olaszokhoz és a herceg átpártolását megbízható hírek szerint több más törzsfőnök átpártolása követte. A legutóbbi híradások szerint az olaszok Abessziniában szent városát, Akszumot is elfoglalták, még pedig egyszerű körülzárással, tüzérési harc nélkül. Akszum elfoglalásával az olasz északi hadsereg már teljesítette feladatát és a három olasz hadsereg frontja most már egyenletesen nyomulhat előre Abessziniá szíve felé.

Genfben ezalatt tovább folynak a tárgyalások az olasz-abesszin konfliktus ügyében. Az angol megbízott minden igyekezetével azon van, hogy a Népszövetség elhatárolhassa az Olaszország elleni megtorló intézkedéseket, miután a Népszövetség Olaszországot támadó félnek nyilvánította. Meglepe-

tést okozott külpolitikai körökben az osztrák megbízott és Velits László magyar főmegbízott beszéde, mind a két közép-európai állam ugyanis nyíltan Olaszország mellett foglalt állást. Ausztria ugyan a tárgyalások későbbi folyamán feladta kifejezetten olaszbarát álláspontját, a magyar megbízott azonban továbbra is tartózkodott a szavazástól minden olyan kérdésben, amely az Olaszország ellen fogantatandó megtorló intézkedésekre vonatkozott. Nemcsak Olaszországban, hanem a francia jobboldali sajtóban is rendkívüli fontosságúnak tartják Magyarország állásfoglalását és egyes francia sajtóorgánumok eddig sohasem tapasztalt rokonszenvenvel írnak Magyarországról. A megtorló intézkedések tekintetében a külföldi sajtó

véleménye szerint a helyzet kulcsa Németország kezében van és az intézkedések sikere attól függ, hogy milyen álláspontot fog Németország elfoglalni.

A Népszövetség tanácsa, mint első megtorló rendszabályt, a pénzügyi szankciók életbeléptetését határozta el és a határozat megtiltja, hogy Olaszországnak akár kereskedelmi, akár más jellegű hitelt nyújtsanak. A magyar delegátus ebben az ügyben is felszólalt és hangsúlyozta, hogy ezek az intézkedések kizárólag a hitelező államokra vonatkozhatnak, mert alig képzelhető, hogy Magyarország abba a helyzetbe juthasson, hogy a pénzügyi szankciókat Olaszországgal szemben alkalmazhassa.

Anglia terve szerint a pénzügyi szankciókat a kereskedelmi forgalomra vonatkozó egyéb korlátozó intézkedések követik. Még kell azonban állapítani, hogy ebben a kérdésben még az angol és a francia diplomácia sincs közös állásponton.

Nagyszerűen sikerült bornapot rendeztek a móriak, a »Faluszövetség« támogatásával

Mór, a Dunántul egyik legnagyobb, legkiválóbb bortermelő vidéke, amelynek borai az ország határain túl is híresek, bornapot rendezett, amelyre ugy a fővárosból, mint a vidéki városokból és szomszédos vármegyékből tizezerré menő tömegek seregltek össze. De résztvettek a móri bor híres ünnepén Ausztria gazdái és vendéglősei is. A móri és vérteszaljai bortermelők pedig ezzel a nagyszerűen sikerült bornappal bebizonyították azt, hogy boruk méltó a régi hírnevéhez.

A Faluszövetség támogatásával úgy rendezték meg a második móri bornapot, hogy erkölcsi és anyagi tekintetben a magyar szőlőtermelők valóságos diadalünnepé volt. A Faluszövetség részéről Szekeres László dr. főtítkárral részt vett az ünnepségen.

Régi íráskor szerint 1694-ben néhány kapucinus atya jött Móra, ahol erdőt irtottak, kolostort építettek és elültették a Tokajból magukkal hozott híres szőlőfajtát, amely alapja lett a mostani móri szőlőbirtalomnak.

Az „Ezerjő“ ünnepe

A szorgalmas nép hamarosan követte a derék szerzeteseket. Míg más borvidékek lakói a filloxera és a peronoszpora miatt felbehagyták a szőlőtermelést, addig a móriak kitartó szorgalommal megmentették egységes szőlőkultúrájukat. Idők folyamán sikerült kitenyészteni a talajviszonyoknak és az éghajlatnak legjobban meg-

felelő szőlőfajtát, az „Ezerjőt“, amely a kétezer katasztrális hold szőlőterületnek 96 százalékát teszi. Ez a szőlőfajta tette híressé a móri bort. A háború előtt a móri bor 80 százaléka Ausztriába került, ahol jósága miatt megkedvelték, másrészt pedig savanykás boraikat kitűnően feljavították vele az osztrák kocsmárosok.

A móri bornapon eredeti népviseletekben, táncokban, háziiparban, bornban, szőlőben és gyümölcsben mutatják be mindazt, amit a vérteszaljai gazdák egyrészt kitermelnek a földből, másrészt pedig hagyományosan megőriznek.

Maga a bornap színes felvonulással kezdődött. Levente-diszszázad, lovasbandérium, felvirágozott lovas- és ökrökocsik sora vonult fel a zenekar vidám játéka közben, tizezerré menő közönség jelenlétében. Utána megnyitották a gyümölcskiállítást, ahol a ragy- és kiscigazdaosztály vetélkedve állította ki legszebb termelvényeit. A megnyitó ünnepség után Széchenyi Viktor gróf főispán hangsúlyozta a móri bornapok jelentőségét és a Faluszövetség odaadó munkásságát. A Katolikus Kör disztermében tartott ebéden többszáz ünneplő kiscigazda előtt a főispán pohárköszöntője után Zombory József miniszteri osztálytanácsos beszélt a földmívelésügyi miniszter képviselőjében. Majd Czermann Antal dr., a kerület országgyűlési képviselője, a rendezőbizottság fáradhatatlan, odaadó és páratlanul fegyelmzett munkájáról emlékezett

A földmivelésügyi miniszter két törvényjavaslata

Darányi Kálmán földmivelésügyi miniszter két törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé. Az egyik a bor előállításának, kezelésének és forgalmának szabályozásáról és a borhamisítás tilalmazásáról, a másik a hegyközségekről, valamint a szőlő- és gyümölcs-gazdálkodásról szól.

A bortörvényjavaslat

Az új javaslat intézkedései kivétel nélkül olyanok, amelyeket egyrészt a borkezelés technikájában, másrészt az értékesítés módzataiban, az ilyesben és általában a gazdasági életben előállott időközi változások tettek szükségessé. A javaslat megengedi, hogy sűrített mustot, vagy szárított szőlőt szabad legkésőbb a szüret évét követő január havának végéig hozzáadni a musthoz, vagy a seprőléről még le nem fejtett ujborkhoz. Borecet gyártása, nemkülönben a misztella, tehát a főtt must készítése és a tokajhegyaljai borok természetes cukortartalmának megóvása céljából lehetővé teszi a borpárlat használatát.

Az eddigi törvényeknél pontosabban és szabatosabban határozza meg a borhamisítás fogalmát. Különösen fontos az a rendelkezés, amely megállapítja, hogy közfogyasztás céljára kilenc szeszfokosnál gyengébb minőségű bor forgalomba nem hozható. Felhatalmazást ad a javaslat a földmivelésügyi miniszternek arra, hogy egyes borvidékeket zárt területekké nyilváníthasson, hogy a fokozottabb védelemre érdemes nemesebb borfajták állami ellenőrzőjegy alkalmazásával leendő forgalmát rendelkezse el. Az ugynevezett árekktermet amerikai szőlőből szűrt mustokat és borokat kizárja a javaslat a házasításból s ezeket bizonyos kivételektől eltekintve, csak ipari feldolgozás céljára lehet a jövőben felhasználni és csak kifejezetten a szőlőfajtára való utalással lehet forgalomba hozni.

Megállapítja a javaslat, hogy a palackban forgalomba hozott borok címkéjén a

fogyasztó megtévesztésének megelőzése céljából milyen rajz és szöveg alkalmazható.

Egyik legfontosabb rendelkezése kétségkívül az ugynevezett borárlatra vonatkozik. Felhatalmazza ugyanis a javaslat a földmivelésügyi minisztert, hogy olyan években, mikor a bortermés meghaladja a belső és exportszükségletet, a felesleges borkészletet a törvényhozásnak való utólagos bejelentés kötelezettsége mellett zár alá vétehesse. Ez a zárálávétel a szabadforgalmi borok nagyobb árát biztosítja, így tehát elsőrendű termelői érdeket szolgál. A zár alá vétel természetesen csak a következő termelési év kezdetéig történik. Külön védelemben részesíti a javaslat a tokajhegyaljai, szomorodni, másfás és aszu elnevezés alatt forgalomba hozott borokat, amelyeknek palackcímkein az állami ellenőrzőjegy alkalmazását kötelezőleg írja elő. Pontosan körülírja végül a javaslat a misztella fogalmát és a megállapított kivételektől eltekintve, eltiltja a törkölybor készítését.

A hegyközségi törvényjavaslat

Az új hegyközségi törvényjavaslat a változott viszonyoknak megfelelően rendel el a szőlőbirtokosok és gyümölcsösök tulajdonosainak megszervezését. A szőlőgazdaságra káros szőlőfajták kiirtásával, illetve átoltásával, a szőlőknek egyéb művelési ágra is alkalmas területekről való leszorításával pedig a bortermelés kiegyensúlyozottságát teremti meg. A szőlő- és gyümölcs-gazdálkodás kérdéseit szabályozva, biztosítja a javaslat a kizárólag szőlőtermelőkre alkalmas területeken (hegyoldalakon, immunis homokon) meglévő szőlőterületek gazdaságos fenntartását.

Mindazokban a községekben, melyeknek határában legalább ötven kataszteri hold szőlő, vagy gyümölcsös van legalább öt tulajdonos kezén, az érdekeltek kötelesek hegyközséggé alakulni. Azokban a törvényhatóságokban, ahol ez a terület a tízezer kataszteri holdat eléri, hegyközségi tanácsot kell alakítani, viszont ott, ahol a terület ötven kataszteri holdnál kisebb, a hegyközségi teendőket a politikai község látja el. A hegyközségek kötelesek a szőlők és gyümölcsösök őrzéséről, a növényi és állati kártevők ellen való egységes védelemlről s mindannak megvalósításáról gondoskodni, amit a földmivelésügyi miniszter a törvény végrehajtása során elrendel. Kezdeményezik és megvalósítják az okszerű művelést, a bor és gyümölcs helyes kezelését, a jövődelmező gazdálkodást és az értékesítést.

A célok elérése érdekében kimondja a javaslat, hogy a direkttermet amerikai szőlők 1946. év végéig kirágandók, vagy átoltandók. Megtiltja a szőlőtelepítést és a már meglévő szőlők felújítását is olyan telelányos területeken, amelyek más egyéb gazdasági művelésre is kiválóan alkalmasak. A szőlővesszők, szőlő- és gyümölcsoltványok előállítását, forgalombahozatalát, a szavatosság kérdésének szabályozásával egyidejűleg rendeli a javaslat a termelés biztonsága érdekében. Általában tilalmazza új szőlők telepítését, a

Kaliforniai pajzstetütől mentes
Gyümölcsfát, magas-törzsű és bo korrózsát
Diszfát
Diszcserjét
Évelő virágot
Gyökeres szőlővesszőt
 stb., bármilyen mennyiségben igen olcsón szállít

Unghváry József

faiskolája, Cegléd.

Budapesti iroda

VI., Andrássy-ut 56.

Oktató nagy árjegyzék ingyen.

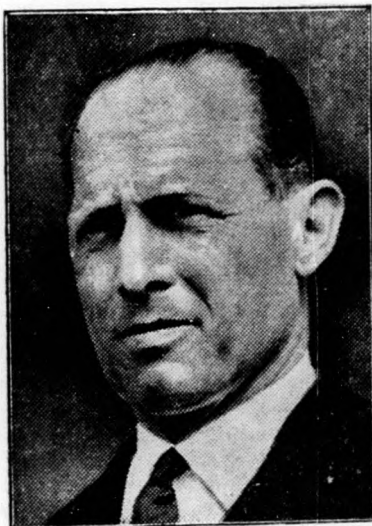
meg. Kiemelte a rendezőbizottság elnökének, Schleicher Imre dr.-nak önzetlen, fáradságot nem kimélő tevékenységét, a Faluszövetség lelkes támogatását és a saját megértését, amelyért a vérteljalji szőlőtermelők — mondotta — hálájukat fejezik ki.

A kitünően sikerült móri bornap Schleicher Imre dr.-on kívül Venczel József, a járás kitünő főszolgabírája, Kemény Gábor szolgabíró, Reich Miksa hegyközségi elnök, Rímele Antal községi főjegyző, Pisch József törvénybíró, kiszgazda, végül Kelemen Mártonné és a lelkes leánycsapat munkásságának köszönhető, akik Czermann Antal és Havranek József alispán lelkes támogatásával dolgoztak. A délutáni népünnepélyen a móri polgári iskola, a gánti, csákvári és pusztavámi kiszgazdák és iskolásleányok szebbnél-szebb eredeti népies táncokat mutattak be a móri és a székesfehérvári dalárdák közreműködésével. A pincebemutatók után a szőlőkben oszlott szét a sok vendég, ahol a borvidék híres „Ezerjő“-ja csakhamar hangossá tette a környéket. A móri bornap a nagy- és kiszgazdatársadalom munkásságának diallunnepe és megbecsülése volt.

(Sz. L.)

Ujra királyság lesz Görögország

Athéni jelentések szerint a görög köztársaság megbukott és Görögország új államformája ismét a királyság lesz. A monarchista szervezettek megbuktatták a Calderis-kormányt; az új kormány megalakítására Condylis tábornok hadügyminiszter kapott megbízást, s az új kormány egyszakaszos törvényjavaslatot terjesztett be a királyság visszaállításáról. November hó 3-án népszavazás dönt majd Görögország új államformájáról.

II. György görög király.

akit a görög nemzetgyűlés visszahívott a trónra.

meglévőket felújítását azokon a területeken, amelyek más termények jövedelmező termelésére is használhatók, téves azonban a javaslatról terjesztett az a híresztelés, hogy meggátolja a homoki szőlők felújítását. Ebben a tekintetben a javaslat a legtöbb szabadságot biztosítja a szőlőbirtokosoknak. Enyhíti az érvényben lévő törvény rendelkezéseit és minden engedély nélkül módot ad 1600 négyszögölnek esemeszszőlővel való betelepítésére olyan gazdáknak, akik immunis homokon gazdálkodnak és szőlőterületük még nincs. A javaslat tehát a szó szoros értelmében örök és megmenteni okarja a homoki szőlőket.

Félarú vasuti kedvezmény a Magyar Egészség Hete-re

A Turul Szövetség által október hó 19-ike és 28-ika között rendezendő Magyar Egészség Hete előkészítő munkálatai a befejezéshez közelednek. Az a hatalmas népegészségügyi propaganda, amelyet az ifjuság Dérczy Ferenc irányításával indított meg az egész országban, olyan nagyfokú érdeklődést keltett a Magyar Egészség Hete iránt, hogy előreláthatóan százazres tömegek érkeznek a fővárosba. A Magyar Egészség Hete alkalmából az ország ösezes vonalain félarú vasuti kedvezmény lép életbe. Az 50%-os utazási kedvezmény október hó 17-én lép életbe és október 31-éig tart. A vasuti kedvezményre jogosító igazolványokat az országban mindenütt az IBUSz jegyirodái, községekben pedig az előljárásságok árusítják. Az igazolvány a Magyar Egészség Hete kiállításán ingyenes belépésre jogosít.

Hogy fogják végrehajtani az új adósvédő rendeletet?

Hét év alatt 420 pengővel, illetőleg 9 mm búzával csökkent a tizholdas birtok adósságterhe

Fabinyi Tihamér dr. pénzügyminiszter október hó 12-én a sajtó képviselői előtt ismertette a gazdátartozások rendezésére vonatkozó rendeletet. A rendelet főcélja az volt, hogy a gazdátársadalom terhein könnyítsen, még pedig mind a védett, mind a nem védett gazdák terhein.

Arra nézve, hogy a rendelet milyen mértékben könnyítette a tizholdas birtokoknak a terheit, néhány összehasonlító adatot sorolt fel a miniszter. Ezek szerint egy tizholdas birtok negyvenszeres eladósodás mellett pengőben és a mindenkori buzaárakra átszámítva a következő terheket viselte: 1927—28-ban a mezőgazdasági konjunktúra idején a tizholdas földbirtok terhe 600 pengő, búzában 19 métermázsza 41 kilogramm volt. 1931-ben 480 pengő, búzában 27 métermázsza 49 kilogramm volt a tizholdas birtok évi adósságterhe. Az első Gömbös-féle adósságrendezés után ez az évi adósságterhe lecsökkent 210 pengőre, búzában pedig 18 métermázsza 62 kilogrammra. A most életbeléptetett új gazdaadóssági rendelet szerint ez a tizholdas birtok — beszámítva a váltóilletéket is — évente 180 pengőt fog fizetni, ami a mai buzaár mellett tíz métermázsza és 59 kilogramm búzával felel meg.

A pénzügyminiszter nem osztja azt az aggodalmat, hogy a hitelezők a nem védett birtokosokkal szemben most már szigorúbban fognak eljárni és hogy az árveréseket siettetni és erőltetni fogják. Hogy általában az árverések száma mennyire csökkent, bizonyítja, hogy 1927—28-ban, vagyis Csonka-Magyarország konjunkturálisnak nevezhető idejében az ingatlanárverések száma 10.000 volt, míg most ez a szám 2300-ra csökkent le.

Két nagy kérdés merül még fel: az egyik az, hogy mibe kerül a negyvenszeres felüli rendezés az államnak, a másik pedig az, hogy mi van a negyvenszeres aluli kitisztítással. A pénzügyminiszter törvényjavaslatát a 75 milliós állami könyvjóváírást 25 millióra szállítja le. Ennek az évi terhe körülbelül 900.000 pengőt jelent.

A negyvenszeres felüli tartozások fejében 120—150 millió pengő könyvjóváírást ad a kormány. Ennek

háromszázalékos évi annuitása felmegy négy és félmillióra, a közép-vonalon 3.75 millióval számolhatunk.

A tizholdas birtokosok rövidlejáratu tartozásait ötven év alatt fizetendő hosszulejáratu tartozásokká alakítják át, 4½ százalékos kamat- és tőketörlesztés mellett. Itt felmerül az a nehéz probléma, hogyan jusson hozzá a hitelező a pénzéhez; tehát a váltót pótolni kell kötvénnyel. A konverzió 55.000 védett gazdára terjed ki. Erre a célra 80 millió pengőnyi kötvényre van szükség és most már az a kérdés, hogyan lehet ezt a kötvénytömeget elhelyezni? Azért vállaltam az állami hozzájárulást, hogy a papír 4½ százalékos kamatozású legyen és fel fogom ruházni a kötvényt az óvadékképességgel. A hitelintézeteknek, beleszámítva a Postatakarékpénztár tízmilliónyi tételét, összesen 52 millió pengőt kell átvenniük a kötvényekből, még pedig a vidékieknek körülbelül 15—16 milliót, a többi pedig a fővárosi pénzintézeteknek. 20 milliót a MABI és az OTI fog átvenni. A kötvények kibocsátását a Pénzügyi Szindikátus fogja végrehajtani és az ehhez szükséges 5½ milliónyi összeget a Nemzeti Bank hajlandó magára vállalni.

November végén nemzetközi baromfikiállítás lesz Budapesten

A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete Budapesten, az Országos Tenyész- és Haszonállatvásártelepen folyó évi november hó 27-től december hó 2-áig rendezi XI. Nemzetközi Baromfikiállítását, amelyen baromfiakon kívül házinyulak, galambok és baromfitenyésztési gépek és eszközök is kerülnek bemutatásra. A kiállításra való részvétel meg van könnyítve, mert jelentékeny térdij-leszállítások lesznek, az állatok és tárgyak szállítására 50%-os szállítási kedvezmény van kikötésbe helyezve, ugyancsak az utazás is olcsóbb, mert erre az alkalomra a kereskedelmiügyi minisztérium 50%-os vasúti menetdíjkedvezményt engedélyezett. Mindezekon kívül szállodai, vásárlási, fürdői és színházi kedvezmények is állanak majd rendelkezésre. A rendezőség címe: Baromfitenyésztők Országos Egyesülete, Budapest, IX., Üllői-ut 25., I. 10., Köztelek.

Szétszedve

Munkában

Legujabb szabadalom

„NETTOSPRIC“

dugattyunélküli gyümölcsfapermetőző készülék.

Olcso, nincs benne bőrdzés, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmos permeterezésre, fertőtlenítésre, meszelésre stb.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. előljáró, Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

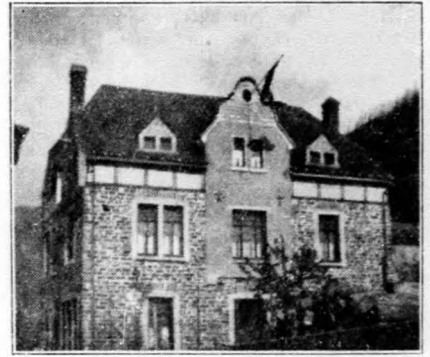
A magyar gazdaijjak hazautazása Németországból

Az idei csereakció résztvevői október hó 6-án, vasárnap gyülekeztek Berlinben és mielőtt közel félevesi tartózkodás után végleg elhagyták volna Németország földjét, megtekintették a birodalmi főváros nevezeteseit. Az első ut az ötmillió főváros *vásárcsarnokainak* megismeréséhez vezetett, ahol örömmel hallották a magyar gazdaijjak a német kereskedők dicséretét a magyar gyümölcsről. Ez a látogatás egyuttal alkalmul is szolgált arra, hogy közvetlenül is meggyőződjenek az exportország gazdaijjai a helyes csomagolás jelentőségéről. Láthatták, hogy a dán, olasz, holland, bolgár, stb. exportországok piacra kerülő gyümölcs- és zöldségféléi milyen izléses csomagolásban érkeznek Európa egyik legnagyobb fogyasztó piacára.

Ezután a csoport hosszabb sétát tett a városban és ennek során megtekintette a *hadi-muzeumot*, a hatalmas *Dóm-teret a királyi palotával*, majd a *birodalmi gyűlés épületét* és a *kancellári palotát*. Kirándulást tettek a német császárok kedvenc tartózkodási helyére: *Potsdamba* is, és megnézték a most megnyitott *népművészeti kiállítást*.

Mielőtt a csoport elutazott volna Berlinből, meleg szavakkal vett búcsút a német gazdaszervezetek képviselőitől. *Darré* földművelésügyi miniszter képviselője, *Haner dr.*, a német gazdaszervezetek központi igazgatója és a gazdaijjusági csereakció irányítója, különösen azt hangsúlyozta válaszában, hogy az immár 12 év óta folyó magyar-német gazdaijju-

sági csereakció legfőbb jelentősége abban áll, hogy a két ország gazdasági társadalma között, legfőképpen pedig a kisgazdák körében közvetlen kapcsolatot teremtett. Midőn a német gazdaszervezetek lehetővé teszik, hogy a magyar gazdaijjak a német gazdaszervezetek kötelekében mint családtagok megismerjék azokat az eszközöket és módokat, amelyeknek segítségével magas színvonalra sikerült a német mezőgazdaságot emelni, ugyanakkor a német gazdaijjaknak alkalmuk nyílik megismerni a megcsonkított Magyarország küzdelmeit és buzdító erőt meríthetnek abból a férfias kitartásból, ami feltétlenül biztosítani fogja Magyarország feltámadását. A magyar nemzet mindig őszinte barátjának bizonyult és ha a német mezőgazdaság saját jól felfogott érdekében arra törekszik, hogy termelését minden eszközzel fokozza, még mindig mutatkozni fog olyan mérvű szűkségre, amit más országokból, így elsősorban a hozzánk barátsággal viseltető országból fogunk beszerezni. A két ország kapcsolata nem új keletű és az erősebb barát kötelességének tartja a gyengébb megsegítését. Ez a mostani viszonyok között a kölcsönös gazdasági érdekek támogatásában kell, hogy kifejezésre jusson és úgy gondolja, Németország ezen a téren a magyar mezőgazdaság iránt — különösen az utolsó években — mindig a legnagyobb megértést tanúsította. Arra hívta fel végül a távozó magyar gazdaijjak figyelmét, hogy a német gazdaközönség hatalmas erejét első-

Mosel vidéki szőlősgazda lakóháza, ahol Koznáry László gyöngyösi gazdaijju volt elhelyezve.

sorban annak köszönheti, hogy ifjai szorgalmasan látogatják a gazdasági iskolákat és egy alkalmat sem mulasztanak el továbbképzésre; gazdaszervezeti és szövetségi intézményeik mellett pedig hűségesen kitartanak. Az állandó tanulás, a szervezetekben való bizalom a győzelem legbiztosabb eszköze.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a féléves németországi tartózkodás nem mulik el nyomtalanul és a hazatért magyar gazdaijjak maguk is tapasztalni fogják idehaza, hogy nem barátunk szavaiban milyen sok igazság van. Arra kérjük ezért fiatal gazdaijjainkat, hogy igyekezzenek otthonukban azzal a helyes munkabeosztással élni, amit Németországban láttak, ahol a napi elfoglaltság mellett mindig jutott idő a szórakozásra, a továbbművelésre, a szövetségi és egyéb szakelőadások meghallgatására és legfőképpen azt a jó szokást honosítsuk meg nálunk is, hogyha valakinek valamilyen kezdeményezése sikerrel jár, közölje ezt gazdaijjaiival. A szövetségi és gazdaszervezeti intézményeknek, a helyi Szövetségeinknek és a gazdaszervezetek ifjaink legyenek hűséges tagjai és ebben a munkában való részvételre másokat is nyerjenek meg.

Üzenetek a Németországban maradt gazdaijjakhoz

Felhívom a Németországban maradt magyar gazdaijjakat, hogy amennyiben ott-tartózkodásuk ideje alatt esetleg áthelyeztetnek, új címüket haladéktalanul közöljék velem és a *Vasárnap* kiadójával, hogy az újság küldésében fennakadás ne álljon be.

Joós Elek, Naundorf: Szeptember 20-án írt leveledet és a fényképedet, amit egyébként németországi tartózkodásunk alkalmával már jeleztél, kézhez vettem. A fényképfelvételek nagyon szépek, a *Vasárnap*-ban is fogok közölni belőlük. Házigazdátat, aki ez előtt tíz évvel igen kedves német cserefiam volt, szívvel-érvel üdvöz-

Aratónnp Németsországbán,

D. Vass József baranyamegyei gazdaijju beosztási helyén.

löm és neked is a legjobbakat kívánom. — **Baán Dénes, Neddenerbergen:** Október 7-én kelt és Berlinbe küldött lapodat most vettem kézhez. Remélem, hogy közben a címre feladott 78 márkát már megkaptad. Ugy látom, hogy nehezedre esik az új beosztási helyre való elutazás és vendéglátó házigazdád családjával nagyon összebarátkoztál. A német gazdasági távollétemben érkezett meg Budapestre, amikor én a magyar fiukért Németországba utaztam. Innen azonban jelentkezés után továbbították, szüleidet táviratilag értesítették és a fiutól is kaptam már levelet, amelyben közli, hogy szerencsésen megérkezett és beosztási helyén jól érzi magát. A fiu szüleinek pontos címét is közlöm. Nagyon szép vidékre fogsz ikerülni, a Rajna mellé. A fiu neve: Eberhardt Dünn, község neve: Burghof bei Overath, Rheinland. Posta és vasutállomás helyben. A szép tehénistállóról várom a fényképet. Bizonyára jelenlegi német gazdád is nagyon fogja sajnálni, hogy kénytelen vagy körükből eltávozni. — **Kroszko Mihály, St. Gangloff:** Soraidból értesültem, hogy a meghosszabbított utlevelet már kézhez is vetted. A meghosszabbítás 3.75 márkát tett ki. Ezt az összeget majd szüleidtől fogom kérnél. A *Vasárnap*-ot október hó 20-tól új címre fogjuk küldeni. — **Neuberger Ferenc, Düsseldorf-Wolomerswehrt:** Lapodat köszönettel megkaptam, értesítelek, hogy a *Vasárnap*-ot az új címre megindítottuk. — **Konkoly-Thege Máté, Berlin-Friedrichsfelde:** Felhívom figyelmet, hogy utleveledet a lejárat előtt a berlini konzulátuson hosszabítsd meg. A konzulátus a Dessauer-Strassen van, ott jelentkezzél majd Mészáros főkonzul úrnál.

Mindnyájatokat szívélyesen üdvözöl

TÖLGYES ISTVÁN DR. igazgató.

Kettős ünnep a szentlőrinci téli gazdasági iskolában

Bensőséges ünnepe volt szeptember hó 29-én, vasárnap, a *baranya-szentlőrinci m. kir. Horthy Miklós téli gazdasági iskolának*. Az aranykalászos végzett gazdák körének és az ifjúsági önképző gazdák *zászlajának* avatása volt, kapcsolatosan az *aranykalászos gazdák avatásával*.

A zászlóavató ünnepség negyed tíz órakor vette kezdetét. *Varga Géza* igazgató üdvözölte a földmivelségi miniszter képviselőjét: *Banke Antal* igazgatót, majd *Banke Antal* miniszteri vizsgálóbiztos emelkedett szólásra és méltatta Baranya vármegye alispánjának: *Fischer Bélán*ak érdemeit az intézet megteremtése érdekében és köszöntötte az alispán feleségét, mint zászlóanyát. A vizsgálóbiztos beszéde után avatta fel a zászlót *Fischer Béláné*: „A munka nemesi” jelmondat kíséretében. Ezután a zászlószögek beverése következett, majd *Patacsi Dénes* országgyűlési képviselő buzdította lelkes szavakban a fiatal gazdákat és átadta a zászlót *Pékóri József* aranykalászos gazdának, aki az ifjúság nevében fogadalmat tett, hogy a zászló-

hoz mindenkor hűek maradnak. A zászlóavatási ünnepséget *Bernáth Gyula* szabadszentkirályi aranykalászos gazda szavalata fejezte be.

Az ünnepség után következett az iskolának felső évfolyamát a folyó évben végzett 47 *gazdaifjúnak* „aranykalászos gazdává” való avatási ünnepélye. Ezután a tanulók *termelési versenykiállításának* megtekintése következett. Majd a meghívott előkelőségek az aranykalászos gazdákkal együtt a szentlőrinci kaszinó által rendezett társasbédén vettek részt. A társasbéd után az *aranykalászos gazdák évi közgyűlésüket* tartották meg.

NEMZETGAZDASÁG

Az osztrák piac minőségi felárat fizet az idej magyar búzáért

A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés a határállomáson átvett magyar buza minimális árát métermázsánként 20 schillingben (16 pengő) szabja meg, de az utóbbi napok tőzsdejelentései azt mutatják, hogy az osztrák átvételek 23—24 schillinget is fizetnek ezidén a kitűnő minőségű magyar búzáért. A magyar-osztrák vegyes bizottság mult heti budapesti tárgyalásain a buza árkérdéséről is szó esett, de nem került sor arra, hogy a régebbi szerződésben meghatározott árat hivatalosan felemeljék. Ez a 3—4 schillinges felár ezidő szerint minőségi felárnak számít, de egészen bizonyos, hogy ezt az ártöbbletet az osztrák kereskedők nemcsak a jobb minőségért fizetik, hanem és elsősorban azért, mert a nemzetközi búzapiacokon az árak állandóan szilárdulnak. Számítani lehet azzal, hogy ezek az árak legalább is egyelőre még érvényben maradnak, annál is inkább, miután tergerentuli gabona behozatala Ausztriába egyelőre devizapolitikai okokból is lehetetlen.

9.5 millió pengő többlettel zárult a szeptemberi külkereskedelmi mérleg. A *Központi Statisztikai Hivatal* szeptemberre vonatkozó jelentése szerint az elmúlt hónap külkereskedelmi mérlege 9.5 millió pengő kiviteli többletet mutat. Szeptember hónapban több, mint ötszáz ezer métermázsza búzát vittünk ki a külföldre, 4,615.000 pengő értékben, szemben a tavaly szeptemberi 3,274.000 pengős búzakivitellel.

Hatvanezer hektoliterre csökkent az idej szesztermelési keret. A pénzügyminiszter most állapította meg az 1935—36. termelési időszak szesztermelési keretét, amely az előző évi háromszáz ezer hektoliteres kerettel szemben mindössze kétszáznegyven ezer hektoliter lesz. A csökkenést a szesztermeléshez szükséges nyersanyagok gyenge termése indokolja.

„Fakadó rügyek”

Majzik Márton tizenkilencéves mesterszállási földmívelő-ifju verseskötete

Mesterszálláson, széles hazánk e szép pontján, a beláthatatlan rónaságon, a rengő-ringó buzatáblák között terem talán a legszebb buzavirág. Itt hullatja könnyü érintésre a legpirosabb szirmokat a magyar mezők legpoétikusabb virága, a pipacs.

Mesterszálláson fakadtak egy poétikus szívből e kis verses füzet sorai. Ott láttak ezek a sorok napvilágot, ahol tisztán és érintetlenül jön ki a földből a legacélosabb magyar buza. Talán ezért nincs ebben a füzetben egyetlen mesterkelt sor sem. Ugy bugyognak e füzet sorai, mint a patak vize az erdő szikláinak között, úgy zenegnek, mint az őszinte pacsirta dal a buzamezőkön.

Miről szólnak a kis versek? A versesk írója ott lakik egy álmodó, magyar alföldi kis tanyán, ahol a legmagyarabb munka folyik, ahol az ablak előtt röpken fel a pacsirta, ahol a reggeli napsugár első üzenete csókolja az ablakfélfákat, ahol az őszi szél elpirulás nélkül kapaszodik bele a házak gerincébe, ahová elhallatszik a szépséges kis templom harangjának hangja.

Miről szólhatnak ezek a versek? Szólnak a napsugárról, szólnak a természetről, de szólnak a hitről, a hazáról, az önfeláldozásról, a hazaszeretetről olyan egyszerűséggel, amilyen egyszerű szemszögből, de annál mélyebb lelkiülettel láthatja a világot, az életet egy kispálya tanya poétikus lelkü kispálya fia.

S ez a szép benne. Nem volna ebben szép a különleges cikornyja, a mesterkelt ritmus, az összekuszált rímok.

Szép ebben a füzetben a kiindulás, szép ebben a füzetben az ut, szép ebben a füzetben a jövőbe vetett hité irójának.

És szép lenne, ha sokáig csengene ki a szavak a mesterszállási pipacos, buzavirágos mezőkről: érintetlen hazaszeretben. És mindig kiérzékenk belőle a mesterszállási kis templom harangjának szavát.

Ime a könyv egyik szép verse:

VIHAROS ŐSZI NAPOK

A szobámban ülök és olvasok,

Őszi eső veri az ablakot.

Kezem lassan a lámpát gyújtja meg,
Az ablak fuvó szélől megremeg.

Őrült táncot jár odakint a szél,

Vihar sikoltoz, bős orkán zenél,

Megtisztult arccal nézek fel az égre;

Bős viharfelhők, én vagyok a béke!

T. I.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Schandl Károly dr. előadása Genfben

A Népszövetség mellett működő Nemzetközi Szövetkezeti Bizottság, melynek hivatása a termelők és fogyasztók közelebbhozáására irányuló módoszatok tárgyalása, Buttler, a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal elnöke és Vogüé márki vezetése alatt most tartotta meg Genfben őszi ülését, amelyen a búzát exportáló országokra való tekintettel a magyar gabonaértékesítési rendszer került napirendre. A Bizottság még a tavalyi ülésénél, amikor a cseh gabonamonopólium kérdésével foglalkozott, megbízta Schandl Károly dr.-t, az Országos Központi Hitelszövetkezet vezérigazgatóját a magyar rendszer ismertetésével, aki a megbízásnak megfelelően, ismertette az ülésen az előzményeket, amelyek a mostani gabonaértékesítési rendszer felállítására előtérben voltak. Majd rámutatott a háború alatti kötött rendszerre. Ezután végigmenve a közbeeső rendszereken, az 1933. évben kötött római egyezményen alapuló megoldást ismertette, hangsúlyozva különösen azt, hogy ez a rendszer az autarchikus (önellátásos) iránnyal szemben foglal állást és arra törekszik, hogy az áruforgalom emelkedjék. A búzafőlöslégek az egyezmény értelmében külföldön való elhelyezése lehetővé teszi azt, hogy a kormány a belföldön minimális gabonaárakat állapítson meg, melyet nagy mértékben elősegít az is, hogy a gabonaértékesítési szövetkezeti lebonyolítása jól bevált és jól funkcionál. Utalt arra, hogy a Futura, amellyel, hogy működése elsősorban a szövetkezetekre van felépítve, azokon kívül megbízható gabonakereskedőknek is ad bizományosi megbízást vásárlásra. Fontos missziót teljesítenek még a szövetkezetek a Futurával együtt, amikor a maguk részéről is előmozdítják a kormány nemesített vetőmagakcióját, melynek az az eredménye, hogy a magyar bankuti és Székács-féle nemesített búzafajták néhány törzse már sikerrel versenyez a kanadai Manitoba-búzával is.

Végeredményként megállapította Schandl Károly azt, hogy a közép-európai agrár-exportállamok búza-problémájának megoldására legjobban ajánlható mód a külföldi piac biztosítása államközi szerződésekkel a terményfőlöslégek elvonása céljából és minimális árak rendszeresítése a belső piacon, olyképp, hogy a bevásárlás és az export a szövetkezetek és az állam együttműködése alapján funkcionáló szervezet útján történjék, a régi és megbízható magánkereskedelemben bevonásával.

Vogüé márki, a Nemzetközi Mezőgazdasági Bizottság elnöke, Poisson, a Francia Szövetkezetek Szövetsége főtítkára, az angol May, a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége főtítkára, Klindera, a Cseh Agrárszövetkezetek Központjának elnöke és mások hozzászólása után a bizottság az előterjesztést helyeslőleg vette tudomásul, majd Románia és Jugoszlávia gabonaértékesítési viszonyait vette tárgyalás alá. Schandl Károly dr. jelentése a többi állam képviselőinek hasonló természetű jelentéseivel együtt a bizottság általános álláspontjának kidolgozásánál is számba fog jönni.

SZIVÁRVÁNY

Csata fegyver nélkül

Oktober elején történt, mikor a krumpli már megérett. Szitaraszol előtt foglaltuk el új állásainkat a Liszagora magaslaton. A velünk szemben lévő dombot — tőlünk egy ezer lépésre — az orosz rajonnal szállta meg.

A két magaslat között húzódó völgy közepén pompás krumpliföld terült el. A krumpliföld egyforma távolságra feküdt az ellenfelektől. A sok hústól és szalonnától megterhelt gyomru honvédek szörnyű kedvet kaptak a sült krumpliért és egész nap azon törektek a fejüket, hogyan tudnának belőle legalább egy zsákravalót szereznél. Az oroszok olyan közel voltak, hogy veszedelem nélkül semmiképpen sem lehetett a szerzést megkísérlni.

Végre hosszas fejtörés után azt eszeltek ki a magyarok, hogy a krumpliszedésre a legmegfelelőbb idő a hajnali szürkület, mikor az álmos muszka elalszik és csak az órei figyelnek. Azok pe-

dig sokkal jobban szeretik a kényelmet, mintsem, hogy puskalövésrel zavarnák társaikat egy-két ártatlanul poroszkáló honvéd miatt.

Amint elhatározták, úgy is tettek. Mire leértek a völgybe, már erősen hajnalodott. Éppen belekezdtek a krumpliszedésbe, mikor látják ám, hogy tőlük alig pár lépésre két fegyvertelen orosz emelkedik fel és a hasig érő indák közül egy hatalmas zsák krumplit cipel „haza” felé.

A honvédek rákiáltottak az oroszokra. Azok a honvédek láttára ijedten eldobták a zsákot és futni kezdtek. A honvédek erre felszedték a zsákot és elindultak vele visszafelé.

Mikor az oroszok első ijedségükből magukhoz tértek és látták, hogy a honvédek is csak ketten vannak és szintén fegyvertelenül — uccu neki! — utánuk eredtek s hamarosan olyan verekedés támadt, amilyen még a háborúban is ritkán esik meg.

Az oroszok vad dühvel támadtak a honvédekre, azok pedig a legnagyobb nyugalommal csak úgy viselkedtek, mint odahaza szokták. Elkáromkodták magukat, megforgatták fejük felett a kis kézi ásót, azzal — piff-puff! — olyanokat lapítottak az oroszok fejére, hogy minden ütés bellett volna egy-egy kisebb mennyőcsapásnak.

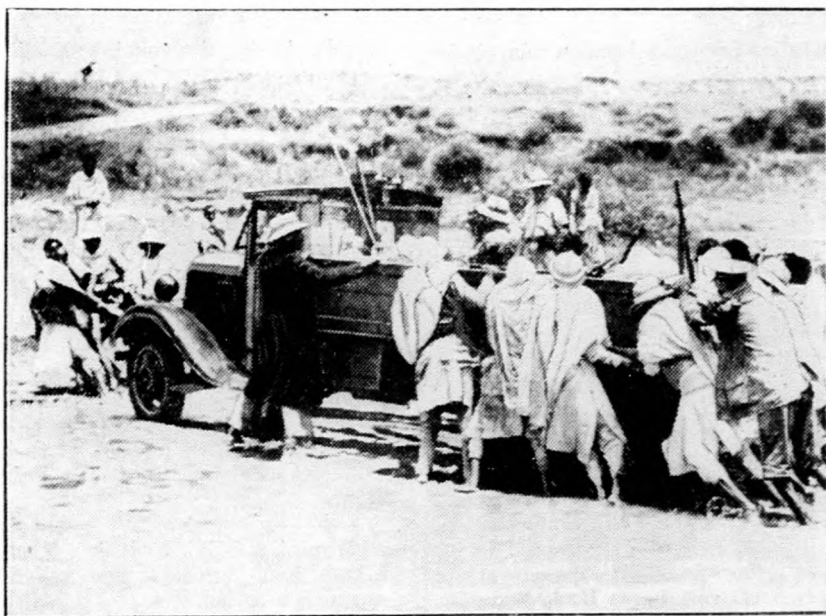
Az egész verekedés vagy öt percig tartott. Az oroszok bevert koponyákkal megfutottak, a honvédek pedig megelégedetten töröltették a kézi ásót a krumplicelevekhez, aztán vállukra kapták a zsákot és mosolyogva érkeztek csapataikhoz.

Az egész csata alatt egyetlen lövés sem történt.

Nevetni is kell néha a csatamezőkön!

Hiszen az ég is mosolyog néha, mikor esik az eső.

NYÁRY ANDOR

Ilyen nehézségekkel kell megküzdnie az abesszin fronton harcoló csapatoknak

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A fehérjefélék

állataink legfontosabb tápanyagai. Ezzel pótolja az állati szervezet elköpött és szétesett sejtjeit, ebből készíti új sejtjeit a növekvő állat, ebből a tejfehérjét a szoptató, illetve fejős állat, végre csak ezeknek birtokában tudja magzatát felnevelni méhében a vemhes anya.

Ha tehát bármekkora tömegben is adunk egyéb tápanyagokat (cukor, keményítő, zsír, olajok, cellulóze, stb.) állatainknak, azok nem fognak fejlődni, ha nem kapnak egyuttal takarmányukban elegendő fehérjét.

A magyar állattenyésztők legnagyobb része szalmán, répán, burgonyán tartja ki télen állatait; ha abrakot ad nekik, ez gabonafélék darájából áll. Már pedig ez takarmányok mind fehérjeszegények. Így érthető, hogy fejős állataink nem adnak annyi tejet, mint amennyit tőlük a célszerűbb takarmányozást folytató tehén- és szarvasok fejnek s ez az oka annak, hogy növendékállataink lassan fejlődnek, betegeskednek s nagysokára olyan formákat vesznek fel (nagy fej, hosszú lábak, sekély és keskeny törzs), mely forma se a hustermelés, se az erőtermelés szempontjából nem megfelelő.

Nem akarom itt emlegetni, hogy az olajpogácsák és hallisztek etetését karoljuk fel, mert bizonyára több olvasó gunyos mosollyal kérdezné, hogy miből vegyük reájuk a pénzt?

Ezzel szemben találunk több olyan takarmánynövényt és magvat, melyek fehérjében bővelkednek s így a nagyobb fehérjeigényű állataink takarmányozásánál fontos szerepet tölthetnek be. Így a zástakarmányok közül fehérjében gazdagok a *lucerna*, *lóhere*, *baltacim*, *bükköny* és *borsó-félék*, zölden ugy. mint szénává szárítva. A magvak közül pedig fehérjében dúsak a *hüvelyesmagvak*; a borsó, lóbab, bükköny, szójabab, csillagfürt magvai kétszer-háromszor akkora fehérjemennyiséget tartalmaznak, mint a rozs, árpa vagy tengeri.

Ha tehát azt akarjuk, hogy tehenek bőven tejeljenek s általában a szoptató anya (tehén, koca, kanca) ivadékukat tejjel kellően táplálják, továbbá, ha azt akarjuk, hogy növendékállataink gyorsabb fejlődés mellett szép formákra és nagy testméretekre

tegyenek szert, akkor iparkodjunk a fehérjeszegény gabonamagvak közé hüvelyesmagvakat is keverni, másrészt természetük a felsorolt zöldségtakarmányokat, hogy szénájukkal a fehérjeszegény szénák és szalmák közé vegyithessük.

A tej tisztasága

nagyon fontos a fogyasztó szempontjából. A piszkos tej gyorsan meg-savanyodik s így a háztartásban szokásos felforraltam nem bírja ki. Savanykás íze miatt közvetlen élvezetre nem lesz alkalmas.

A szennyes tej kórokozó baktériumokat is tartalmaz. Ezeknek nagyobb részét ugyan a gondos pasztórizálás megöli, de — sajnos — nem mindet. Ez az oka annak, hogy még a pasztórizált tej is sokszor igen veszedelmes betegségeknek lehet előidézője.

A piszkos tej vaj- vagy sajt készítésre se alkalmas. A belőle készült vaj gyorsan avasodik és benne kellemetlen ízek lépnek fel. Még több kellemetlenséget okoz a tej szennyezettsége a sajtpecében. A sajtok felfuódnak, esetleg istállóízű, halízű, olajízű, szappanízű vesznek fel, feketés, zöldes, barnás foltokat mutatnak s így az értékesítésre teljesen alkalmatlanokká lesznek.

Ha pedig így van a dolog, akkor elemi kötelességünk mindent elkövetni, hogy a tejet tisztán nyerjük és tisztán szállítsuk be a szövetkezetbe, vagy az értékesítés más szervéhez.

Azzal ne vigasztaljuk magunkat, hogy a szűrés mindent helyrehoz és megtisztítja a beszennyezett tejet. A szűrő csak a tejből nem oldódó és a nagyobb tisztatlanságokat vonja ki a tejből. Ha a szennyező anyag már oldatba ment, akkor annak kellemetlen íze és szaga elterjedt a tejből; ezt már onnan a szűrő ki nem vonhatja. Ami pedig a baktériumokat illeti, ezek annyira kicsinyek, hogy a szokásos szűrőkön (vatta, vászon, stb.) könnyen áthaladnak. Vannak ugyan olyan szűrők (agyagszűrők), melyek a baktériumokat is visszatartják, de ezeket tej szűrésére nem használhatjuk. A teiben levő zsírgolyócskák ugyanis sokkal nagyobbak, mint a baktériumok. Ha tehát ilyen finom szűrőkön préselünk át a tejet, akkor a zsírgolyócskák se mennek át és így lefőlézőtt tejet kapnánk a szűrés után.

A téli tej rendszerint szennyezettebb, mint a nyári. Nyáron a tehenek a szabadban vannak s nem az istálló szennyes alomján állva, fekvéssel tölteniük a nappalt és éjjelt. Nyáron a fejés is vagy szabadban történik,

vagy, ha istállóban is, de mindenestre jobban szellőztetett istállóban.

Közeleg a téli istállózás ideje. Ezért legközelebb iparkodunk feleletet adni arra a kérdésre, hogy a *téli istállózás idején mire kell ügyelni a tej tisztasága érdekében.*

Apró jótanácsok

Az idegenből hozott galamb megszo-
tatása nagy gondot okoz a tenyésztőknek. Hogy ez mennyiben sikerül, az függ a galamb korától és a fajától. Így a tapasztalat szerint a nehéztüstű, alacsony röpökű fajta (golyvás, páva, parókás) ritkán hagyják el az új udvart, míg a postagalambok és a magasröptű sűrűlyök, keringők, bukók, stb. a harmadik községből is visszatérnek régi otthonukba. Természetes az is, hogy az idősebb galamb megszoztatása nehezebb megy, míg a fiókák, mely régi otthonának környékét még alig ismerhette meg, az új lakóhely iránt kevésbé lesz hűtelen. A megszoztatás sikeres lesz akkor is, ha nem hagyjuk az idegenből hozott galambpárokat együtt, hanem új otthonukban az új tojó mellé bennszülött hímeket és az új hím mellé régi állományunkból adunk tojót. Ha már a párosítás sikerült és talán már tojás is van a fészeken, akkor már nagyon valószínű, hogy a meghonosítás sikerült. Ha ily újrapárosításra nincs módunk, akkor az új galambok szárnyában 7—9 evezőtollat kössünk, szorosan egymás mellé, úgy, hogy legfeljebb 1—2 méter távolságra tudjanak repülni. Ha már a pár tojásokon ül, akkor szárnyaik szabadabbá tehetők.

A **mogyoróból** nálunk nagy a fogyasztás. A szükséglet fedezésére idegen országokból is sokat hoznak be. Aki tehát mogyorót termel, annak nem lesznek értékesítési gondjai. A mogyoró gyökérsarjakról és hajtásokról szaporítható. Az idősebb bokrok gyökereiből előtörő sarjakat tavasszal töltjük fel földdel egy arasznyi magasságra, mely öszre erős gyökereket hoz s így már átültethető. Bujtás utján pedig úgy szaporítjuk, hogy a vesszőket arasznyi mély árkocskákba húzzuk és földdel betakarjuk, úgy, hogy 2—3 rügye a föld fölött maradjon. Öszig a föld alá bujtott vesszőrész meggyökeresedik.

A **nyulak rühességét** tudvalevőleg igen apró, pajzsalakú, 0,2—0,5 milliméter hosszúságú izeltlábú állatkák okozzák, melyek az állat bőrében meneteket fúrnak. Mozgásuk és váladékuk következtében, az illető helyen a bőr gyulladása jön, a szőr kihull és az állatokat — különösen meleg helyen — élénk viszketés kínozza. A kopasz foltokon göbök, később szürtecskák varrak lépnek fel. Leggyakoribb a rühesség a nyul fején és fülén, ritkább a test egyéb helyén. A beteg testrészeket a gyógyszerártárban kapható úgynevezett Hellmerich-féle rühbenőccsel vagy 10%-os kreolin-kenőccsel kell kengetni. Emellett fontos megakadályozni azt, hogy a rühös állattal vagy ketreccévei egészséges állatok érintkezésbe jussanak, mert a betegről a rühatkák az egészséges állatokra is átmásznak.

Értékpapírokat,

kényszer- és hadikölcsönkötvényt, olasz vöröskereszt-sorsjegyet magas áron vásárol **Barna Bank, Budapest, V., Nádor-utca 26. Tőzsdével szemben.** Telefon: 213—16, 104—67.

ASSZONYOKNAK, LEANYOKNAK

H I R E K

Gondozzuk ruhaneműnket!

A mai időkben, amikor részint a divat állandó és gyors változása, részint pénzüke miatt a legtöbben nem vásárolnak drága, finom és tartós dolgokat, kétszeresen ügyelni kell a ruhafélék, cipő, kalap, stb. gondozására, jókarban tartására, ha azt akarjuk, hogy bármikor felvehető, rendes holmink legyen.

Ősszel a nyári holmikat ne dobáljuk be ládába piszkosan, rongyosan, mert a piszok, por a ruha anyagába beleevődik, a félések nagyobbak lesznek s tavasszal, mikor újra szűkségünk lesz rájuk, nehezen tudjuk majd újra hasznavehető állapotba hozni azokat. A szalmakalapokat szépen kisímitva, papírban tegyük el, a cipőket pedig ne tartsuk ládában, mert könnyen megpenészednek.

A mindennapi használat után is rendszeresen rakjuk el holminkat. A kényesebb színű *kalapot* takarjuk le kendővel s ha megázott, formán, nedves ruhán keresztül vasaljuk ki.

A *kesztyűt* szépen kisímitva tegyük el, ne összegyűrve, egymásba dugva. Ha nedves, tömjük ki, ugy szárítsuk. A fényes bőrkesztyűt benzinen mossuk ki, aztán kézrehozva, tiszta ruhával dörögöljük szárazra, a szarvasbőrkesztyűt pedig langyosvízben kimosva, kétszer-háromszor langyos szappanos vízben kiöblítjük és mérsékelt meleg helyen felakasztjuk száradni. Száradás alatt a kesztyűt kezeink között többször összedörzsöljük, hogy ne legyen kemény. A cérnakesztyűt is jobb langyosvízben mosni, mert a forróvíz kivészi a szinét.

Cipőink sokáig megtartják jó formájukat, ha levetés után mindig sámfára húzzuk azokat. Akinek nincs sámfája, legalább papírral tömjék ki cipőjét, különösen, ha nedvesen veti le. Szárítani soha sem szabad a cipőt kályha mellett, vagy igen meleg helyen, mert összeugrik és a bőr megrepedezik. Jó zsíros krémmel rendszeresen tisztítsuk a lábbelít, mert az puhává és tartóssá teszi a bőrt.

Ma, amikor már nem otthonkötött, jó vastagszálu harisnyát viselnek a nők, hanem pókháló- és selyemharisnyát, a harisnyák jókarban tartása nem kis gondot okoz. A vékony harisnyákat óvatosan kell mosni, langyosvízben és nem kell kivásalni, hanem csak rendes formájúra húzva, megszáritani. Ha járás közben megpatlan rajta valahol egy szem, nyálazzuk meg a helyét s amint hazaérünk, azonnal szedjük fel horgolótűvel, akkor alig marad nyoma. Legjobb, ha az ujonnan vásárolt harisnyát még használat előtt kimossuk, mert az új harisnya nem simul a lábhoz, éles rándókat vet, amelyek aztán később is megmaradnak rajta.

A *trikófehérnemű* javításánál ugyanugy kell eljárni. A leszaladt szemet csak horgolótűvel szabad felszedni, sohasem tüvel összehuzni! Ha több sorban egymás mellett vannak leszaladt szemek, fűzzünk cérnát a szemeken keresztül, nehogy, míg az egyik sort felszedjük, addig a többi még tovább szaladjon. A trikóféléket se mossuk forróvízben és ne csavarjuk ki soha, csak nyomkodjuk ki belőlük a vizet, aztán félig szárazon, a balfelén, nedvesruhán keresztül vasaljuk ki, nem nagyon forró vassal. Legjobb összezsavarva, ruha között szárítani.

KÁNYA TERÉZIA

Ételreceptek

Daramorzsza tojással. 60 deka buza-darát egy liter főlőzött tejbe áztatva, két órahosszat állni hagyunk. Hozzáadunk két tojássárgáját és keményrevert habját, az egészet forró zsírba öntjük és sütőben pirosra sütjük. Feldarabolva, cukorral és habjával meghintve adjuk az asztalra.

Labdapecsenye. Egy kilogramm marhatüdőt kevés zöldséggel sósvízben 30 percig főzzük, míg megpuhul, akkor feldaraboljuk és ledaráljuk, 10 deka zsemlyét kevés borssal, paprikával fűszerezünk, 2 darab hagymát felaprítva zsírban megpirítunk. A húst, zsemlyét, hagymát egy tojással, kevés zöldséggel összegyurjuk, gombócokat formálunk belőle és forró zsírban megsütjük. Burgonyával vagy fűzelékekkel tálaljuk.

Liptói lepény. 28 deka lisztet, 24 deka vajjal, 12 deka liptói túróval és kevés sóval előrészölve, gyorsan összegyurjuk. A tésztából két cipőt csinálunk és két óráig át pihentetjük, azután sütőlemezre kinyújtva, villával megszurkáljuk, tetejét tojássárgával bekentjük és rá mogorónagyságu turcosmócskát teszünk. Középsé tüznel megsütjük és négyzetletes darabokra vágva, melegen tálaljuk.

Emlékezés ...

Nem tudlak én elfeledni
Soha-soha Téged,
Napi zajban, éji csendben
Elöttem van képed.

Ujra látom szemeidben
A búbajos sugárt,
Mely szívemre pilláid közt
Vágyat, reményt szitált ...

Virágnýtó május volt és
Madár szól a fákon,
Mikor ajkam csókja zenélt
Viruló órcádon ...

Hej, azóta évek szálltak
Hajam itt-ott fehér:
De a lelmem kis szobádba
Most is gyakran betér ...

TÓTH BENKŐ SÁNDOR
(Zalaszabar)

Kormányzói kitüntetések. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére *Ferenczy Tibor* dr. budapesti főkapitánynak, vitéz *Borbély-Maczkó* Emil borsodi főispánnak, *Vay László* bárónak, Hajdumegye és Debrecen város főispánjának, valamint *Hedry Lőrinc* hevesmegyei főispánnak eredményes és buzgó szolgálataik elismeréséül a *II. osztályú magyar érdemkeresztet* adományozta.

Megállapították a budapesti építőiparban a legkisebb béreket. A kormány intézkedése alapján egybegyűlt az *építőipari munkabéreket megállapító bizottság*, amely megállapította a kőművesek órabérét, amely 82 és 56 fillér között mozog; a különböző szakmunkások órabérét 56 és 38 fillér között állapították meg, a segédmunkások órabére 32 fillér, a férfi napszámosoké 30, a nőké 24, a kubicusoké pedig 40 fillér. A *lútorákiért* este nyolc óráig 12%, éjjel pedig 30% jár külön, a vámsorompón kívül eső munkahelyeken a közlekedési költség megtérítendő. Ezek a bérek a *székesfehérvárosra* vonatkoznak.

Bessenyei Zenó dr., a Közmunkatanács új elnöke. A kormány *Rakovszky Iván* dr. nyugalmazott belügyminisztert, a Fővárosi Közmunkák Tanácsának elnökét ez állásától felmentette s ebből az alkalomból a Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére megengedte, hogy *Rakovszky Iván* dr.-nak a főváros rendezése és szépítése körül szerzett kiváló érdemeiért teljes elismerését tudtul adják. A magyar kir. miniszterium nagybessenyei *Bessenyei Zénó* dr. országgyűlési képviselőt az 1870. évi X. tc. alapján a *Fővárosi Közmunkák Tanácsának elnökévé* kinevezte.

Nyolclevelű löheréje is van amerikaiainak. Azt tartják, hogy a négylevelű löheré szerencsét hoz. *Edvard Girard* philadelphiai lakos olyan szenvedélyesen kereste szerencséjét, hogy közben nemcsak négylevelű, de *ötlevelű, hatlevelű, héttlevelű, sőt most legutóbb nyolclevelű löherét is* talált. Gyűjtőmánya már kétszáz darabból áll.

Földgáz és melegvíz tört elő a Hortobágyon. A *Nagyalföldi Bányászati Kutató Kirendeltség* két évvel ezelőtt a hortobágyi cserda mellett mélyfurásokat kezdett. A kutatásokat akkor abba kellett hagyni, mert a furás beomlott. Most ismét hozzáfogtak a furáshoz, amely eredményre is vezetett. Október hó 8-án este fél-nyolc órákor a kutból földgáz és melegvíz tört elő. A kut percenkint ezer liter melegvizet és nagymennyiségű földgázt ad.

Jó hangszeren játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón *Reményi* országos hírű hangszertelepén vásárolhat: Budapest, VI/15., *Király-utca 58-60.* Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Körös tükrén...

Csolnak leng a Körös tükrén,
Suttognak a habok...
Játszi fodrán mosolyognak
Az esti csillagok...

Ifju ül a csolnak padján,
Áll az evezője...
Tul a partról csipkekendő,
Integtet feléje...

„Csakhogy jöttél” — szól az ifju,
Kedves virágszálom!
Kicsiny csolnak, mégis mily nagy
Az én boldogságom...

Halk lesz az est, suhan az árny,
Csolnak evezője...
Ölelj meg hát barna kislány
Szivem szeretője!...

SZILÁGYI FERENC (Gyula)

Temetőben...

Diszes kripták, behorpadt sírok,
Füvel benőtt örök irtalom...
Vajjon ki volt, ki ott lent pihen,
Kit takar a sötét sirhalom?

Egyik ur volt, félvilág ura,
Szavától milliók remegtek...
Másik koldus, nyomorult senki,
Kit csak gunyoltak, kinevettek.

De ez mindegy, itt igazság van,
Király és koldus, vagy bármi volt:
Egyaránt akar fényt és pompát,
Vagy fájó nyomort a siri bolt.

IFJ. CSIKÁNY SÁNDOR (Kosd)

Filléres gyorsvonatok. A nagy. kir. államvasutak október 20-án a következő filléres gyorsvonatokat indítja: 1. *Budaestről Salgótarjánba.* Ez a vonat Mátraverebély—Szentkúti kólostornál is megáll. 2. *Budaestről Szekszárdra.* 3. *Budaestről Sátoraljaujhelyre és Miskolcra.* Utközbeni le- és felszállás Szerencs és Sárospatakon van megengedve. 4. *Budaestről Keszthelyre* (Siófokon át). Ez a vonat a fontosabb balatonmenti megállóhelyeken le-, illetve felszállás céljából megáll. 5. *Orosházaról és Szarvásról Budaestre.* 6. *Debreceből Egerbe* (Hortobágyon át).

Leánykereskedők Erdőtelken. A napokban *Erdőtelek* község hevesmegegyei szőlén egy sötétkéék gépkocsit állt meg. A gépkocsiból egy 30 és egy 55 év körüli férfi szállt ki, akik *Orosz Józsefné* lakására mentek és annak 15 éves leányáért négyszáz pengőt és a szüleinek egy állami gazdaságot állást ígérték, ha a kislányt 4—5 napra rendelkezésükre bocsátja. *Oroszné* a két lelkiismeretlen férfi ajánlatát elutasította, amire a gépkocsit a két ismeretlen férfivel *Turnabod* irányában eltűnt. A csendőrség kéri a közönséget, hogy hasonló esetben azonnal tegyenek jelentést a legközelebbi csendőrsőrsön.

Eredeti „TEXAS”
GABONADARÁLÓK
megérkeztek és kaphatók a főraktárban
KIRÁLY SÁNDOR
cégnél Budapest,
VI., Felsőerdősor 6
Ára: Kézihajtású lendítőkerékkel 27 P
Sulya: 16 kilogramm.

Visszavonták a feledi petíciót. A márciusi általános képviselőválasztáskor a feledi kerület újból *Krudy Ferenc* ny. főispant választotta meg a Nemzeti Egység programjával országgyűlési képviselőnek. A választást a kisebbségben maradt független kiscsopárti választók nevében *Kordics Károly* és társai panasszal támadták meg. A választás védelmét *Dégel Sándor* dr. budapesti ügyvéd látta el. A védelem sikeresnek bizonyult, mert a *Dégel Sándor* dr. választásvédő által előterjesztett adatok hatása alatt és különösen az ellenpetícióban a kisebbségben maradt jelölttel szemben felsorolt abszolút érvénytelenségi okok eredményeképpen érdekes és váratlan fordulat következett be, amennyiben a panaszlók a petíciót a közigazgatási bírósághoz október 10-én beadott kérvényükkel visszavonták.

Háztartási tanfolyam Badaecsonyomajon, Zalaegerszegen és Cécén. A földművelésügyi minisztérium fennhatósága alatt álló m. kir. 4. sz. háztartási (gazdasági) vándortanfolyam szeptember hó 20-án fejezte be a hathetes tanfolyamot *Badaecsonyomajon*, igen szép eredménnyel. A minisztérium engedélye alapján a tanfolyam október 2-án ismét megkezdte munkáját *Zalaegerszegen*. A tanfolyamra 18 növendék jelentkezett, tanfolyam záróvizsgálója november 17-én lesz. A tanfolyam vezetője *Temessy Ilona* gazdasági szaktanító, a kísérő tanerő *Esztergályos Margit*, gazdasági szaktanító. — *Cécén* október hó 7-én nyitották meg a vándortanfolyamot, melyet a községi előjáróság szervezett meg. A háztartási vándortanfolyam először működik *Cécén* és nagy érdeklődésnek örvend. A növendékek buzgalommal fogtak a munkához, hogy a november 15-én tartandó vizsgán és kiállításon bizonyosságot tehessenek a tanfolyam eredményességéről.

Haller József gróf és felesége halála. Tragikus kettős haláleset történt *Miskolcon* az elmúlt héten. Október hó 10-én temették el nagy részvét mellett *Haller Józsefné* grófnét, október hó 12-én pedig szívbenulást következtében 59 éves korában meghalt *Haller József* gróf, volt országgyűlési képviselő is. Az elhunyt kimagasló egyénisége volt *Miskolc* és a felvidéki magyarság társadalmának és vezető szerepet játszott a miskolci református egyház életében, amelynek főgondnoka volt.

Gazdakivánságok a győri mezőgazdasági Kamara ülésén

A *Felsődnunántúli Mezőgazdasági Kamara* most lefolyt első őszi ülésén számos javaslat hangzott el a gazdák időszerei kivánságairól. A takarmányhiány kérdésében a Kamara az állatkivitel fokozását, a külföldi takarmány vámmentes behozatalát, a drágulás megakadályozását és a belföldi készletek kiegyenlítését tartotta célravezetőnek. Az értékesítés és a kivitel kérdésében leszögezte a Kamara, hogy a mai nehéz exportviszonyok mellett a termelők és a tenyésztők joggal megkövetelhetik a számukra biztosítandó engedményeket. Igen előnyösnek tekintik az *exportvásárok* és a *burgonya-exportszindikátus* működését. A *cukorelosztás*, az *gazdaadózás*, a *gyapjuértékesítés* és a *mezőgazdasági munkanélküliség* kérdését is alaposan megvitatották a Kamara ülésén.

ADÁS-VÉTEL

I. és II. osztályú szőlőoltványok, fekete és különleges fajokban, továbbá **gyökeres és sima hazai fajvesszők**, **gyökeres vadvesszők** minisztériumi engedéllyel kaphatók, még pedig *Rip*, *Portálás*, *Rip*, *Berlandieri Teleki*, *S. B.* és *Aramon Ruzsitsz Ganzin Tel. X.* számú alanyokon. Megrendelhető őszi és tavaszi szállításra bármilyen kis vagy nagyobb mennyiségben, teljes szavatosság és mérsékelt árak mellett; a szőlő és pontos kiszolgálást garantálom, képekkel illusztrált árjegyzéket szaktanácsokkal díjtalanul küldök. Cím: *Tóth János Gyöngyös*; postafiók 82. szám, *Szőlőoltványtelep: Abasár, Szőlőtelep és lakás: Visontai szőlőhegy.*

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Hol és mennyiért kapható szarvasmarhák részére gyomorszonda és bendőszurcsap?* (R. L., Mád). — **Felelet:** *Gyomorszonda* (szarvasmarhák számára) 20. bendőszurcsap 7 pengőbe kerül Nagy Károlynál, Budapest, Apponyi-tér 1.

Kérdés: *Pulykám egyrésze hat-hét nap alatt elpusztult, oly módon, hogy először a lábaik elgyöngültek és nem tudtak felállni, majd később nem ittak és nem ettek semmit. Mi okozta ezt a betegséget és hogyan kell ellene védekezni?* (3899. számú előfizető). — **Felelet:** A beteg állat megvizsgálása nélkül — egyetlen tünet közlése alapján — nem lehet betegséget megállapítani. Legjobb lesz hasonló esetben egyet az állatorvosnak megmutatni.

Kérdés: *Milyen tápértéke van az örölt kukoricautlónak és lehet-e szalastakarmány helyett az állattaltonmánnal felcsemetni?* (Gazdasági Egyesület, Szentes). — **Felelet:** A kukoricautka örölménye ugyan a takarmányszalmával egyenlő tápértéke lenne, de durván darálva nem etethető, sőt veszélyes lenne. Igen finomra örölni azonban csak drága zuzó- és örölt-gépekkel lehet és a munka is igen

költséges. Ezért nem tartjuk gazdaságosnak és nem is ajánljuk.

Kérdés: 1. Köszégünkben hitelszövetkezetet szeretnénk alapítani, mi lenne ennek a módja? 2. Hány pengős bélyeget kell ragasztani az igazságügyi minisztériumhoz bejuttatandó kérvényre és mi a minisztérium pontos címe? 3. A gazdasági felügyelőségnél kérvény formájában tényészkakast igényeltünk augusztus hó 7-én és még a mai napig nem kaptunk rá választ. Hol keressünk orvoslást? (Mezőgazdasági Olvasókör, Pusztamérges). —

Felelet: 1. Magyarországon az 1898. XXIII. törvényeikk értelmében hitelszövetkezetet csak az Országos Központi Hitelszövetkezet tagjaként lehet alakítani. Forduljanak tehát az említett intézethez (címe: Budapest, V., Nádor-u. 20.), ahonnan az összes szükséges felvilágosítást meg fogják adni. 2. Két pengős okmánybélyeget kell felragasztani. Címe: Budapest, V., Markó-utca 16. sz. 3. Sürgessék meg kérvényük elintézését a gazdasági felügyelőségnél és ha ez sem használ, úgy forduljanak panasszal a földmívelésügyi minisztériumhoz (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 2.).

Kérdés: Van 2000 koronás betétem a postatakarékpénztárnál 1922-ből. Valorizálják-e ezt és mit ér ma? (546. sz. előfizető). — **Felelet:** Nem valorizálják. Értéke kamatok nélkül 16 fillér.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. L., Nagybjom. Közlünk belőlük. A lapot megindítottuk az új címre. A tiszteletplétdányként való kiállítás azonban azzal a kötelezettséggel jár, hogy táborunkat új előfizetőkkel szaporítsa. —

Ö. R., Vésztő. Rejtvényeiből közlünk. Nincs a szerkesztőség kötelékében, előreláthatóan nem is lesz. — **Cs. S., Kosd.** Verset közöltünk Öntől a 33-ik és a 43-ik számban. E két versen kívül még egy vár közlésre. A vád nem állja meg a helyét, már tudniillik azóta nem, amióta ismét M. E. szerkesztő végzi ezt a munkát. Tíz hét alatt két versnél többje senkinek sem jelent meg. Sorrendet kell betartanunk és ezt be is tartjuk, még akkor is, ha egy-egy költőnk érzékenységet sérti.

A tíz hold föld-re vonatkozó szemrehányása jogosult, de látja, Sz. E., aki mindig hangoztatta földmívelő eredetét, még arra se méltatta Önt, hogy elolvassa és megbírálja a munkáját. A kézirat még most is nála van, de a lappal való összekötése megszűnt. Kérjük, küldje be a „Kitárgadottak” című írását. — **M. M., Mesterszállás.** Azt tartottuk a legszerencsésebbnek, hogy T. I. szép sorait adjuk közre. Mai számunk közli. — **V. J., Kondorostanya.** Lapjain jelzett rádiós újság nem létezik. — **Sz. J., Pereked.** „Magyar Falu” és „Mezőföld” című lapok megszűntek. A „Budapesti Közlöny” kiadóhivatala: Budapest, I., Vár, Kapisztrán-tér 1. A másik kérdezett lapé pedig: Budapest, V., Alkotmány-u. 10. — **Remény.** Sajnáljuk, hogy szomorúságot okozunk, de lapunk végre mégsem ilyen célokat szolgál. Ha valaki csak azért ír verset, hogy csupán egyetlen valaki olvassa, úgy jobb, ha abba hagyja. Mert hiszen itt nincs szó belső művészi parancsról, alkotó ösztönről, csupán arról, hogy a rímfaragó — szerelmes. Ezt pedig értésére lehet adni a kiválasztottak másként is, könnyebben is. Egyet, a „Szeresd az ősz” címűt, közölhetőknek találtuk.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 október hó 15-én.

Aranypénzek: Tözsdei jegyzése szünetel.
Ezüstpénzek: 1 drb egykoronás 42 fillér; kétkoronás 84 fillér; ötkoronás 2 pengő 30 fillér; régi egyforintos 1 pengő 12 fillér.

Szinezüst kilogrammja 112 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, október hó 20-án. Állat- és kirakodóvásár: Füzesgyarmat, Nagykőrös, Némethely.

Hétfő, október hó 21-én. Állat- és kirakodóvásár: Bátaszék, Egyed, Egyházaskozár, Hajduszoboszló, Jászfényszaru, Kapuvár, Kecel, Kőszeg, Kunmadaras, Miskolc, Nádudvar, Nagybaracska, Nyíregyháza, Pápóc, Salgótarján, Szihalom, Tiszapalkonya, Tompa, Vál. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hedrehely, Inke, Söjtör, Szentpéterur. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szentgyörgyvölgy. — **Kirakodóvásár:** Nagylózs, Tatányia.

Kedd, október hó 22-én. Állat- és kirakodóvásár: Gesztely, Salgótarján, Vál. — **Kirakodóvásár:** Mikosszéplak.

Szerda, október hó 23-án. Állat- és kirakodóvásár: Zomba. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Zsámbék.

Csütörtök, október hó 24-én. Állat- és kirakodóvásár: Celledömök, Felsővadász, Kaposszekeső, Tét, Tengelic, Torna-szentandrás. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Nemesvid, Zsámbék.

Péntek, október hó 25-én. Állat- és kirakodóvásár: Derecke, Jánosárida, Komádi, Mindszent.

Szombat, október hó 26-án: Állat- és kirakodóvásár: Battonya, Diósvizsló, Mindszent. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Gelse. — **Marha- és kirakodóvásár:** Répceszentgyörgy. — **Marhavásár:** Szekszárd.

T R É F Á K

Ki tud muzsikálni?

Berukkolnak az ujoncok, az örmeister sorba állítja őket és megkérdi: — Van-e maguk közt, aki zenélni tud?

Négyen jelentkeznek. Az örmeister végignézt rajtuk és azt mondja:

— *Maguk fogják átszállítani az ezredes ur zongoráját.*

Az új segéd

Egy fodrászmester új segédet vesz fel és kitanítja, hogy távollétében neki kell a vendégektől a borotválkozásért járó pénzt beszédni, vagy az előfizető bérletjegyét kilyukasztani. Mikor először hagyta magára a segédet, visszaérkeztek megkérdi, volt-e valaki az üzletben?

— Volt kérem, — feleli a segéd — egy előfizető, csak hogy nem tudtam kilyukasztani a jegyét, mert elfelejtettem a nevét megkérdezni.

— Maga ostoba, — ordít dühösen a mester — *most azonnal vegye elő valamennyi bérletjegyét és mind-egyiken lyukasszon egyet.*

Szép kis kártyapárti

Kohn és Grün kártyáznak. A parti után Weisz, a kibic odamegy Kohnhoz és azt mondja neki:

— Rémes, hogy micsoda pecchel játszottál. Ilyen pechet még életemben nem láttam.

— Nem csoda, — feleli Kohn — *két ászt otthon felejtettem.*

Csak tapintatosan

Kerti estély volt a napokban egy előkelő villában. Hivatalos volt az egykor dugsgazdag, de azóta kissé le-tört vezérigazgató is, aki távozásakor melegen megszorította a ház asszonyának kezét és áradozva mondta:

— Méltóságos asszonyom, igazán sikerült, feledhetetlen szép este volt.

— Oh, — tiltakozott óméltósága — még sokkal jobban sikerült volna, de sajnos, a bizonytalan időjárás miatt az összes rendes meghívottak lemondtak.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

a . y . r . r . z . g . e . v
. l . h . n . m . e . z

(Beküldte ifj. Szabó Lajos Pórtétről.)

2. Szórejtvény.

Kr zamat $\frac{1}{A}$ $\frac{M}{(-e)}$

(Beküldte Vallyon Klári Tiszasülyből.)

3. Szórejtvény.

kérdőszócská szombat

(Beküldte Major Bálint Bősárkányból.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 46-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 40-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Péntek**. 2. Szórejtvény: **Hármasszövetség**. 3. Szórejtvény: **Fészek**.

Megfejtettek: Ifj. Németh Boldizsár, vitéz Helvédy János, Kutnyánszky Géza, Prókay Béla, Tarcay Irénke, Vallyon Klári, Hóbor Ferenc, Nagy György, ifj. Balla Ferenc, Vezér Emil.

Jutalomkényvet nyertek: ifj. Németh Boldizsár (Mihályfa) és Kutnyánszky Géza (Rákai).

A 41-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BATHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 15-én).

GABONATÖZSDE

Készárúpiac: *Buza:* tiszai 77 kg-os 18.30—18.55, 78 kg-os 18.45—18.70, 79 kg-os 18.60—18.85, 80 kg-os 18.75—18.95, felsőtiszai 77 kg-os 18—18.25, 78 kg-os 18.15—18.40, 79 kg-os 18.30—18.55, 80 kg-os 18.40—18.65, duna-tiszai, fejtérmegei, dunántúli 77 kg-os 17.90—18.15, 78 kg-os 18.05—18.30, 79 kg-os 18.05—18.30, 79 kg-os 18.20—18.45, 80 kg-os 18.30—18.45, Pestvidéki *rozsa* 16.30—16.40, egyéb 16.30—16.40; *sörárpa* elsőrendű 19—20, másodrendű 18—19, harmadrendű 17.50—18; takarmányárpa elsőrendű 17—17.30, másodrendű 16.50—17; *szab* elsőrendű 18.55—18.70, másodrendű 18.40—18.50; *tengeri* 16.20—16.50; *buzakorpa* 12.50—12.70; *S-as liszt* 14.80—15 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* októberre 18.30, márciusra: 18.55—18.56, *Rozsa* októberre: 17.30, márciusra: 16.70—16.80, *Tengeri* májusra: 16.45—16.48 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése). *Lucernamag.* A kivétel még mindig nem indult meg. Az irányzat lanyha. *Lóheremag* irányzata is némileg csendesebb, mindazonáltal a piacra kerülő tételek aránylag gyors elhelyezést találnak. *Fehérkőles* iránt továbbra is élénk az érdeklődés, ami árjavulást idézett elő. *Mák* irányzata az élénk belföldi kereslet következtében szilárd. Az árak ismét lényegesen emelkedtek. — *A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersárúért 100 kg-ként, budapesti paritásán:* Köles, fehér 18—20, vörös 17—18.50, vegyes 16.50—17.50; repace 27—27.50; lucernamag 120—125; lóheremag 140—145; tavaszi búkköny 25—26.50; esillagfürt 11—11.50; mák (kék) 82—84; borsó: Viktória 25—28, Expressz 20.50—22.50, őszli 19—20; lenese, nagy 42—47, közép 36—40; babok: dunai szokvány 33—34, dunántúli szokvány 33—34, felsőmagyarországi szokvány 31—32, gömbölyű fürj 35—36, hosszú 36—37; barna bab 33—34; tarka bab 29—30 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 14.50, borsóhéj 13.50, borsókorpa 13.50, buzakorkoly 13.25, buzakorpa 12.75, buzatakarmanyliszt 15.25, kókuszdióporácsa 14.50, konkolydara 13.25, lenmagpogácsa 15, napraforgópogácsa 14.50, szárított repaszetel 13, melász 11, repacepogácsa 11.75, rozskorkoly 12.75, rozskorpa 13, rozstakarmanyliszt 14.75, tökmagpogácsa 16 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétj széna, másodrendű 7—8, harmadrendű 5—6.70, sarjuszéna 6.70—7.50, muharszéna 7.50—8.60, lucernaszéna 9—11, lucerna- és szénakeverék 8.50, lucerna- és muharkeverék 7.50

—9.70, alomszalma, elsőrendű 4.80, másodrendű 4—4.70, zsupszalma kévéként 35—40 pengő métermázsánként.

Cirokszakál, kistermelői nyers áru 18—20 pengő mm-ként, *Cirokmag* 11.50 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) és beállítani való tinó 42—46, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—44, másfél éves tinók 34—38, másfél éves üszök 35—38, fiatal, friss fejős tehének 55—65 fillér kg-ként, élőszulyban.

Borjuvásár. Elsőrendű 69—73, másodrendű 58—68, harmadrendű 44—57 fillér kg-ként, élőszulyban.

Vágómarhavásár. Bika, magyar harmadrendű 22—30, tarka, elsőrendű 52—54, másodrendű 35—50, harmadrendű 24—34; ökör, magyar másodrendű 34—45, harmadrendű 27—32, tarka, elsőrendű 58, másodrendű 37—54, harmadrendű 26; tehén, magyar, másodrendű 34—38, tarka, elsőrendű 55, másodrendű 34—54, harmadrendű 23—33; bivaly, magyar 17—30, növendék (éves) 25—51, kiesontozni való 16—20 fillér kilogrammonként, élőszulyban.

Sertésvásár: Prima uradalmi zsirsertés, ponként, 340 kg-on felül 104—107, prima szedett 84—88, silány 58—68. Angol sonkasíldó 86—92, másodrendű 82—84 fillér kg-ként, élőszulyban.

Lóvásár. Csikó 115, igaz kocsiló (nehéz nyugati fajta) 240—480, igaz kocsiló (könnyű nyugati fajta) 180—350, alárendelt minőségű 28—185, vágó 15—125 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg szulyban 45—50 fillér kg-ként, gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, 3 kg sulyeivonással.

Nyersbőrök. *Marhabőr,* 45 kg-ig, magyar 0.75, tarka 0.85, *borjubőr,* hosszú lábbal 1.40, rövid lábbal 1.50, *bikabőr,* 45 kg-ig marhabőr árban, 55 kg-ig 20%-kal, 55 kg-on felül 40%-kal olcsóbb, *juhbor,* nyirott 0.60—0.70, *töbör,* mézsáros-löbör darabonként 11 pengő, kisebb löbör 10—20 százalékkal olcsóbb.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőltözött tej 8, tejszín 240—280, tejfel 1.20—1.50 fillér literenként. Centrifugált vaj 240—280, tehfentúró 50—80, juhsajt 120—200, trapista 160—240, ementáli 280—360 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élőbaromfi:* Tyuk 2—3, csirke, kirántani való 0.90—1.40, sütni való 1.30—2.50, ruca 1.40—2, pulyka 2.60—3.50 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.60—1.80, csirke, kirántani való 2.20—2.60, ruca, hizott 1.30—1.60, lud, hizott 1.10—1.40, libamáj 4—7 pengő kilogrammonként. Teutojás 10—11.5, főzőtojás és apró 8.5—10 fillér darabonként.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 1.70—1.80, sózott, kenyér 1.66—1.80, füstölt 1.80—2, hárj 1.84—2, tepertő, zsír 1.80—2, sertézsír, helybéli 1.80—1.88 pengő kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 1.80—2, gerinc 2.60—3.50, lapocka 1—1.60, többi része 0.40—0.60, őz, gerinc 3.50—4, comb 2—2.40, többi része 0.40—0.60 pengő kilogrammonként. Nyul, bórben 2.50—3, fácán 2—2.50, fogoly 0.80—1.20 pengő darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3—4, félédes 2.60—3.20, rózsza 2—2.80, mák, kék 1—1.20, pergetett mkz 1.40—1.60 házi szappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma, nemes 60—120, birsalma 50—80, körte, nemes 80—160, szilva, besztecei 56—70, som 28—32, áfonya 140—160, őszibarack 70—180, csemege-szőllő 56—80, kevert szőlő 40—56, közönséges szőlő 28—50, dió 80—100, dióbél 440—480, mogyoróbél 340—380, héjazott mandula 360—520, gesztenye 36—60 fillér kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa 8—14 (1 cs. = egy csomó), petrezselyem 8—14 (1 cs.), zeller 4—12 (1 drb), kalarabé 3—10, karfiol 12—36, vöröshagyma, makói 15—16, közönséges 12—14, fokhagyma 80—120, cékla 16—20, fejeskáposzta 10—12, savenyitött káposzta 30—36, kelkáposzta 16—20, vöröskáposzta 28—34, fejesaláta 6—10 (1 drb), torma 60—100, burgonya, ujdonság és Güllüba 16—18, őszli rózsza 13—15, nyári rózsza 15—18, Ella 10—12, kifli 18—24, tömör csiperkegomba 100—200, székfígomba 80—160, éti vargánya 150—200, zöldpaprika, apró hegyes 10—24, nagy, tölteni való 10—30, tök, főző 6—10, paradicsom 8—12, uborka, sav. való 16—30, vajbaj 30—52, zöldborsó, hüvelyes 16—40, sóska 16—24, paraj tisztított 12—20, fekete retek 16—20 fillér kilogrammonként. Zöld tengerieső darabonként 6—10 fillér.

Fapiac. A *fenyőfapiac* a forgalom a múlt héten is csendes volt. A *tűzijapiac*on friss bükkfáért a termelők 330 pengőig terjedő árat kérnek, a többi árak még nem alakultak ki. A száraz cserfa ára 325, a gyertyánhasabé 330 pengő körül mozog Budapesten. A hántolt fátért 315 pengő körüli árat kérnek. Az aprított fa ára a friss fa forgalombahozatala folytán esökkent, a bükkfa 4.30—4.50, a szárított cser 4.20—4.30 pengő 100 kg-ként Budapesten, házhoz szállítva. *Lombfában* a hántolásra alkalmas gömbfa ára emelkedik.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 15-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1655—1685; dollár 337.50—341.50; kanadai dollár 327—337; hollandi forint 229.40—231.40; német márka 136—137.60; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Csehszlovákia 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.70—64.70; román leu 2.80—3; bolgár leva 4—4.15; olasz lira 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. OKTÓBER 20—26.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap X. 20

9.15: Hírek. **10—10.55:** Református istentisztelet; prédikál Soós Béla dr. debreceni lelkész. **11—12.15:** Egyházi ének és szentbeszéd közvetítése Dusnokról. A szentbeszédet Gombos Károly dr. kalocsai érseki titkár mondja. **12.20:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **12.30:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. **14:** Hanglemezek. **15:** „A termőtalaj védelme vízkárook ellen”. Trummer Árpád miniszteri osztálytanácsos előadása. **15.50:** Budapesti Koncert Szalonzenekar. **16.30:** „Séta az Egészségügyi Kiállításán”. Közvetítés az Iparecsarnokból. **17:** Bura Sándor cigányzenekara. **18:** A Nagykőrösi Arany János Társaság irodalmi ünnepének közvetítése Nagykőrösről. **19.20:** „Részlet egy Liszt-regényből”. Harsányi Zsolt felolvasása. **19.50:** Orosz Julia énekel. **20.20:** Vigjáték-előadás a Studióban. „A győri kaland”. Történelmi vigjáték 3 felvonásban, 4 képből. Irta Mariay Ödön. A zenét részeket szerezte Bertha István. **22.20:** Hírek, stb. **22.50:** Az Eröss—Sovinszky jazz-zenekar műsora, Orbán Sándor énekszámaival. **00.05:** Hírek.

H é t f ő 21

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.30:** Ünnepi istentisztelet a Liszt Emlékév megnyitása alkalmából a budavári koronázó főtemplomból. Az ünnepi misét dr. móri Glattfelder Gyula csanádi püspök pontifikálja. **12:** Déli harangzó, stb. **12.05—13.15:** Liszt-hangverseny. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** A rádió diákkfőelőrája: „A római Fórum”. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** Az Országos Liszt Ferenc Társaság ünnepi ülése a Liszt jubileumi év megnyitása alkalmából a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. **17.55:** Német nyelvoktatás. **18.15:** Bertha István szalonzenekara. **19.15:** „A népegészségügy új orvosi irányai”. Végváry József dr. előadása.

19.45: Az Operaház jubileumi díszelőadásának közvetítése a Liszt Ferenc emlékévé megnyitása alkalmából. **22.40:** Csorba László cigányzenekara. **23.30:** A Mándás jazz-zenekar műsora Kalmár Pál énekszámaival. **00.05:** Hírek.

K e d d 22

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „A betyárromantika a valóságban”. Irta Nagymihály Sándor. **10.45:** „Asztalterítés”. (Felolvasás.) **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangzó, stb. **12.05—12.55:** Rendőrzezenekar. **13:** A Liszt-emléktábla leleplezési ünnepségének közvetítése a székesfővárosi Vigadó-ból. **Utána:** Időjelzés, stb. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** Asszonyok tanácsadója. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Kulturánk és a fővárosi zeneintézmények”. Siklós Albert előadása. **17.30:** Hajós Magda hegedül. **18.10:** Francia nyelvoktatás. **18.40:** „Halló” tánczenekar. **19.15:** „Izlésváltozások az utazásban”. Gyömrei Sándor előadása. **19.45:** A bécsi rádió Európa-hangversenyének közvetítése. **21:** A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. **22.05:** Hírek, stb. **22.25:** Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. **23.20:** Sándor György szalon- és jazz-zenekara. **00.05:** Hírek.

S z e r d a 23

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **10:** Hírek. **10.20:** „Hajótöröttek pusztulása”. (Felolvasás). **10.45:** „Üstökös a laboratóriumban”. (Felolvasás). **11.10:** Vizjelzés. **12:** Déli harangzó, stb. **12.05:** A Mária Terézia I. honvédegyezred fuvőzenekara. **13.30:** Stepat Eugen balalajka-zenekara. **14.40:** Hírek, piaci árak. **16.10:** A rádió diákkfőelőrája: „Az ifjúság és a magyar népegészség”. **16.45:** Időjelzés, stb. **17:** „Egy reformpolitikus magyar főpap: gróf Csáki Imre”. Málnási Ödön dr. előadása. **17.30:** Zszo Lili grófné nápolyi dalokat énekel. **18:** Kosztolányi Dezső beszél Széchenyi: „Kelet népe” című művéről. **18.15:** Olasz nyelvoktatás. **18.45:** Hanglemezek. **19.10:** „Magyar emlékek Berlinben”. Balogh

László dr. előadása. 19.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 20.30: Vigjáték-előadás a Stúdióban. „A rózsá”, vagyis: „A tapasztalatlan légy a pókok között”. Irta: Katona József. 21.35: Hírek, stb. 22: Kiss Béla cigányzenekara muzsikál. 22.50: Fűsi-Horváth József olasznyelvű előadása. 23.10: Ticharich Zdenka zongorázik. 00.05: Hírek.

Csütörtök 24

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: Mikes Kelemen leveleiből. (Felolvasás.) 10.45: „A magyar Egészségügyi Hét nemzetpolitikai jelentősége”. (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzés, stb. 12: Déli harangszó, stb. 12.05—13.30: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara. 13.40—14.20: Főthly Ida zongorázik. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „A magyar nevelés uttörője”. Evva Gabriella dr. előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „A baromfi értékesítése”. Irta: Hencz Ferenc. 17.30: A Mándits-jazz-zenekar műsora. 18.15: „Élő népmesék”. Ortutay Gyula előadása. 18.45: Marschalkó Rózsai énekel. 19.20: A rádió küllői negyedórája. 19.40: Erdős Vera tárogatózik (zongorakísérettel). 20.05: Közvetítés a Városi Színházból: „Én és a kisöcsém”. Egy vidám társasutazás története, zenével, 3 felvonásban. Irta: Szilágyi László. Zenéjét szerezte: Eisemann Mihály. 23.40: Hanglemezek. 00.05: Hírek.

Péntek 25

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: Időszzerű apróságok. (Felolvasás.) 10.45: Ifjúsági közlemények. 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05—13.30: Weidinger Ede szalonzenekara. 13.40—14.20: Ország Tivadar hegedül. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diáklétfelőrja: „Életmód Szatmárban”. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Az amerikai függetlenség magyar vértanuja”. Póka-Pivny Aladár előadása. 17.30: Rékai Miklós hárfázik. 18: Sportközlemények. 18.15: Gyorsíró-tanfolyam. 18.45: Hanglemezek. 19.15: „A magyar bor vándorútja”. Komoróczy György dr. előadása. 19.45: „Régi magyar nóták, amelyek Liszt Ferencet megihlették”. 21: Hírek. 21.20: Az Operaház

tagjaiból alakult zenekar. 22.25: Vajda Sándor és Pártos Ernő jazz-zenekara. Közben: Ottlik György dr. olasznyelvű előadása. 00.05: Hírek.

Szombat 26

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Sas Ede elbeszélései”. (Felolvasás.) 10.45: A Petőfi és Jókai-muzeumot ismerteti Gáspár Jenő. 11.10: Vizjelzés, stb. 12: Déli harangszó, stb. 12.10—12.40: Patak Irma énekel. 12.45: Hírek. 13—14.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Közben: Időjelzés, stb. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: Hollán Lili gyermekverseket mond. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Az életmentés őrhelyén”. Helyszíni hangjáték a Pasteur-intézetből. 17.45: A Posta Műszaki Üzemi Tisztviselők Dalköre. 18.25: „Egy sziget, amit sokat emlegetnek”. Ferenczi Sári előadása Máltáról. 18.55: Rác Pali cigányzenekara. 19.50: „Szentesi körkép”. Möricz Zsigmond előadása. 20.20: „Európa táncol”. A Budapesti Hangverseny Zenekar műsora. 21.50: Hírek, stb. 22.10: Hanglemezek. 23: Illiczky László jazz-zenekara. 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 834.5 m

Vasárnap, X. 20, 15: Előadás. 15.15—15.45: Zongora. 16.35—16.50: Szalonzene. 17.15—17.40: Előadás. 18.05—19.10: Hanglemezek. 19.55—20.20: Előadás. 20.25—20.50: Hírek, stb. 20.55—22.15: Hangverseny. — Hétfő, X. 21, 18.30—18.55: Előadás. 19.20—19.40: Szalonzene. 20—20.25: Elbeszélés. 20.30—20.50: Hírek. 20.55—22: Hanglemezek. — Kedd, X. 22, 17.35—18.05: Előadás. 18.15—18.35: Fuvola. 18.45—19.15: Mezőgazdasági felőra. 19.40—20.45: Hanglemezek. 20.45—21.05: Hírek. — Szerda, X. 23, 18.05—18.40: Hanglemezek. 19.20—19.40: Hangverseny. 19.50—20.15: Előadás. 20.35—21.25: Jazz. — Csütörtök, X. 24, 17.05—17.25: Cigánydalok. 18.50—19.15: Előadás. 19.45—20: Előadás. 20.05—20.30: Harmónika. 21.22: Cigányzene. — Péntek, X. 25, 18.05—18.25: Hanglemezek. 18.45—19.10: Előadás. 19.20—20.30: Szalonzene. — Szombat, X. 26, 17.40—18.05: Előadás. 18.10—18.55: Szalonzene. 19—19.30: Mezőgazdasági felőra. 19.40—20.15: Zongora.